

Banki treasury tevékenység, típus
termékek és számviteli
elszámolások, értékelések

Elmélet és gyakorlat

Görbe János, 2015. november 26.

Tartalomjegyzék

Kockázatkezelés

A banki ALM tevékenység rövid bemutatása

Származékos ügyletek számvitele

- Derivatívák értékelése
- Derivatívák elszámolása

Származékos ügyletek könyvvizsgálata

Függelék

Derivatívák és kockázatkezelés

- Pénzügyi megközelítés
  - Kockázatok típusai
  - Pénzügyi kockázatok
  - Kockázat tudatos vállalati modell
  - Kockázatok felismerése
  - Kockázatok számszerűsítése
- Kockázatok kezelése
  - Fedezeti instrumentumok
  - Számviteli megközelítés:
  - Származékos ügyletek számvitele
  - Fedezeti elszámolások

Kockázat

KOCKÁZAT FOGALMA

- **Hétköznapi értelemben:** a veszteség bekövetkezésének valószínűsége
- **Pénzügyi értelemben:** valamely pénzügyi változó tényleges kimenetének eltérése a várható értéktől
- **Vállalatirányítási szempontból:** a tervtől való lehetséges eltérés
- Nincs egységes fogalomrendszer → egy kockázat megléte csak az adott környezetben értelmezhető és kezelhető

Kockázat

TIPIKUS ÜZLETI KOCKÁZATOK (TÖBBEK KÖZÖTT)

- **Keresleti kockázat:** a termékek és szolgáltatások eladásának csökkenése
- **Műszaki kockázat:** a társaságot gépek meghibásodása miatt veszteség éri.
- **Szabályozási kockázat:** A társaság működését érintő jogszabályok változhatnak
- **Megfelelési (compliance) kockázat:** A jogszabályoknak való nem megfelelés kockázata.
- **Működési kockázat:** A társaság folyamatainak nem megfelelő működéséből eredő veszteség kockázata.
- **Környezeti kockázat:** A környezeti hatások nem várt veszteséget okozhatnak a Társaságnak.
- **Csalási kockázat:** szándékos csalás, visszaélés miatt a társaságot veszteség éri.

Kockázat

TIPIKUS PÉNZÜGYI KOCKÁZATOK (TÖBBEK KÖZÖTT)

- **Hitelezési kockázat:** a követelést az adós nem fizeti vissza határidőre
- **Likviditási kockázat:** A társaság nem tud megfelelni határidőre a pénzügyi kötelezettségeinek
- **Devizaárfolyam kockázat:** A devizaárfolyamok alakulása nem várt nyereséget, veszteséget hordoz magában.
- **Kamatláb-kockázat:** A kamatlábak (hozamok) változása miatt a kamatérzékeny eszközök, kötelezettségek értéke változik, vagy; a kamatlábak változása miatt a nyereség-veszteség értéke változik.
- **Árukockázat:** Valamely tömegárú árának változása nem várt nyereséget vagy veszteséget okoz.
- **Részvény-árkockázat:** Valamely részvényár változása nem várt nyereséget vagy veszteséget okoz.

Kockázat

KOCKÁZATTUDATOS VÁLLALATI MODELL

01/ Kockázatkezelési stratégia, „kockázati étvágy”

02/ Kockázatok felismerése (Risk assessment)

03/ Kockázatok mérése (Measurement)

04/ Kockázatok kezelése (Risk management)

05/ Kockázatkezelési rendszer monitoringja

Kockázat

KOCKÁZATOK FELISMERÉSE

- A kockázatok felismerése a kulcsa a kockázatkezelési folyamatnak
- Egész vállalatot átfogó feladat, nem a kockázatkezelési terület kizárólagos feladata
- **Kulcskérdések:**
  - Időzítés
  - Információ áramlás, átadás a területek között
  - Reakció-visszacsatolás
  - Tényleges ható tényezők azonosítása

Kockázat

KOCKÁZATOK MÉRÉSE

- A kockázatok számszerűsítése a kockázatviselése-kockázatkezelési döntés egyik legfontosabb paramétere
- Bizonyos kockázatokra (devizaárfolyam, kamatlábkockázat, likviditási kockázat) vannak kialakult legjobb gyakorlatok, más kockázatokot társaság specifikusan kell mérni (pl. hitelezési kockázat)
- Sokszor a kockázat összetetten és beágyazottan jelentkezik (Pl: HUF benzinár mögöttesen USD/HUF árfolyam, kőolajár)
- Egyszerű és szofisztikált modellek útján (VaR, EaR, CFaR, Monte Carlo szimuláció)

Kockázat

KOCKÁZATOK KEZELÉSE

- Döntés a kockázat kezeléséről vagy viseléséről (kockázati étvágy)
- Költség-haszon elemzés
- Kockázatkezelési eszközök kiválasztása:
  - Természetes fedezés (natural hedging)
  - Derivatívák
  - Nem derivatívák
- Fedezeti időtartam kijelölése
- Fedezés végrehajtása

Kockázat

KOCKÁZATKEZELÉSI RENDSZER MONITORINGJA

- Pénzügyi tervezés és tényadatok elemzése
- Kockázati modellezés:
  - Pénzügyi terv modellezése az adatokra ható változókkal (mi lenne ha? pl: devizaárfolyam)
  - Szofisztikált modellek: VaR, EaR, CFaR, Monte Carlo szimuláció
- Terv és tényadatok, fedezeti hatékonyság visszamérése
- Modell inputok utólagos validálása

A banki ALM tevékenység rövid bemutatása

Az ALM tevékenység bemutatása

AZ ALM TEVÉKENYSÉG HATÓKÖRE – A KOCKÁZAT

Mely kockázattípusok tartoznak az ALM hatókörébe?

- likviditási kockázat
- kamatkockázat
- devizaárfolyam-változásból eredő kockázat
- eszközök és források lejáratil összhangjának biztosítása

Az ALM tevékenység bemutatása

AZ ALM TEVÉKENYSÉG KERETEI

- **ALCO (Asset Liability Committe) vagy EFB (Eszköz-Forrás Bizottság)**
  - jellemzően bankok vagy nagyobb pénzügyi intézmények esetében van ALCO
  - az ALCO jóváhagyása szükséges stratégiai szintű, de egyéb operatívabb szintű, a bank eszköz-forrás menedzselését érintő kérdésekben
- **amennyiben nincs ALCO:**
  - jellemzően kisebb intézmények esetén, a Treasury vezetője terjeszti be javaslatát a felső szintű vezetés elé: igazgatóság, igazgatótanács vagy ügyvezető elé

Az ALM tevékenység bemutatása

AZ ALM TEVÉKENYSÉG ESZKÖZTÁRA

Elemzések (analízisek) készítése:

- scenárió-analízis (*prospektív*)
- érzékenység-vizsgálat (*prospektív*)
- volatilitás-vizsgálat (*retrospektív vagy prospektív*)

Pozíciókból ered eredményhatások visszamérése (*retrospektív*)

- pl. devizapozícióból eredő eredményhatás visszamérése és korlátai
- gap elemzések = átárazódó eszközök-átárazódó kötelezettségek

Származékos ügyletek számvitele

Derivatívák értékelése

Származékos ügyletek elméleti bemutatása

Származékos ügyletek alapfogalma

„Származékos ügyletek”

„Származtatott ügyletek”

„Derivatívák”

- A jogszabályokban és szakirodalomban találkozhatunk mindhárommal
- Terminológia: mindegyik ekvivalens egymással, azaz =

DE mi a lényegük, mitől derivatív a derivatív ?

Származékos ügyletek

HATÁRIDŐS ÜGYLETEK

- 01/ Meghatározott áru vagy pénzügyi instrumentum,
- 02/ Meghatározott jövőbeni időpontban történő (lejárat >2, 8 nap),
- 03/ Eladása-vétele.

Származékos ügyletek

HATÁRIDŐS ÜGYLETEK

Kötés helye szerint lehet:

Tőzsdei (futures): Tőzsdei határidős ügylet, amelynek teljesítési ideje és legtöbbször mennyisége (kötésegység) is szabványosított. A nem teljesítés kockázatát az elszámolóházon keresztül a piaci szereplők együttesen viselik.

Tőzsdén kívüli (=OTC) (forward): A határidőre történő tőzsdén kívüli vételi vagy eladási ügylet, melyet a kötésnapon rögzítenek a felek és a rögzített árfolyamon történhet szállítás (forward outright) vagy csak nyereség/veszteség elszámolás (termin).

Tárgya lehet (többek között):

- Deviza (pl: HUF-EUR)
- Kamat (pl: 3BR1110)
- Értékpapír (pl: MAT1208)
- Tőzsdeindex (pl: BUX1209)
- Egyéb

Származékos ügyletek

OPCIÓS ÜGYLET

Olyan ügylet, amelyben az opciót megvásárló fél díj (prémium) fejében jogot szerez arra, hogy a szerződésben kikötött határidő lejáratára napján (declaration date) opciós joggal élve dönthessen a felől, hogy a szerződést az abban meghatározott feltételekkel realizálja, vagy a díj elvesztése fejében visszalépjen az ügylettől

Származékos ügyletek

OPCIÓS ÜGYLETEK

	JOGOSULT (HOLDER, VÁSÁROLÓ)	KÖTELEZETT, KIÍRÓ (WRITER, ELADÓ)
Döntés	Döntési joga van	Döntési joga nincs
Kötelezettség	Csak akkor van, ha él a jogával	Van
Opciós díj	Fizeti	Kapja
Nyeresége	Nincs maximuma	Maximum az opciós díj
Vesztesége	Nem lehet	Nincs maximuma

Származékos ügyletek

OPCIÓS ÜGYLETEK

Opciós ügyletei típusai:

- **Európai:** csak a lejárat időpontjában hívható le
- **Amerikai:** a lejáratig bármikor gyakorolható a jog
- **Knock-in barrier:** egy meghatározott árfolyamszint elérésekor lép életbe
- **Knock-out barrier:** egy meghatározott árfolyamszint elérésekor hatályon kívül kerül

Származékos ügyletek

SWAP

- Meghatározott áru vagy pénzügyi instrumentum,
Mostani azonnali időpontban történő **cseréje és,**
- Meghatározott jövőbeni időpontban történő (lejárat >2, 8 nap) visszacserélése.

Tárgya lehet:

- Deviza (pl: HUF-EUR)
- Kamat (pl: fix 7% és 3 havi BUBOR)
- Kamat és deviza együtt (fix 7% HUF elcserélve 3 havi CHF LIBOR +3%)

Származékos ügyletek

HATÁRIDŐS ÜGYLETEK - ÉRTÉKELÉS

Valós értékét befolyásolja:

- Azonnali árfolyam
- Kamatláb
- Lejáratig hátralévő időtartam

Származékos ügyletek

HATÁRIDŐS ÜGYLETEK - ÉRTÉKELÉS

Példa:

A Társaság határidős vételi ügyletet kötött 1 millió EUR-ra, 320 HUF/EUR árfolyamon. Az azonnali árfolyam 300 HUF/EUR, az EUR kamatláb 1%, HUF kamatláb 6%, a hátralévő futamidő 1 év.

Számított határidős árfolyam:

Forward árfolyam = Spot árfolyam * $\frac{\text{HUF kamattényező}}{\text{EUR kamattényező}}$

Származékos ügyletek

HATÁRIDŐS ÜGYLETEK - ÉRTÉKELÉS

Megoldás:

A Társaság határidős vételi ügyletet kötött 1 millió EUR-ra, 320 HUF/EUR árfolyamon. Az azonnali árfolyam 300 HUF/EUR, az EUR kamatláb 1%, HUF kamatláb 6%, a hátralévő futamidő 1 év.

Számított határidős árfolyam:

Forward árfolyam = $300 \text{ HUF/EUR} * 1.06 / 1.01 = 314.85 \text{ HUF/EUR}$

Valós érték: $(314.85 \text{ HUF/EUR} - 320 \text{ HUF/EUR}) * 1.000.000 \text{ EUR} * DF_{\text{HUF}} = 5.150.000 \text{ HUF} * 1 / (1 + 6\%) = 4.85 \text{ mHUF}$

Származékos ügyletek

OPCIÓS ÜGYLETEK - ÉRTÉKELÉS

Valós értékét befolyásolja:

Azonnali árfolyam

Kamatlábak

Lejáratig hátralévő időtartam

Árfolyamok változékonysága (volatilitás)

Származékos ügyletek

Opciók értékelése

Példa – Black-Scholes módszerrel értékelt opciók

$$c = S e^{-r_{FX}(T-t)} N(d_1) - X e^{-r_{HUF}(T-t)} N(d_2)$$

$$p = X e^{-r_{HUF}(T-t)} N(-d_2) - S e^{-r_{FX}(T-t)} N(-d_1)$$

$$d_1 = \frac{\ln\left(\frac{S}{X}\right) + \left(r_{HUF} - r_{FX} + \frac{\partial^2}{2}\right)(T-t)}{\partial\sqrt{T-t}}$$

$$d_2 = d_1 - \partial\sqrt{T-t}$$

Származékos ügyletek

DEVIZASWAP ÜGYLETEK ÉRTÉKELÉSE

Példa:

Egy Társaság swap ügyletet kötött 1 millió EUR azonnali eladására 300 Ft/EUR árfolyamon és 320 HUF/EUR árfolyamon történő visszacserélésére. Az azonnali árfolyam 300 Ft/EUR, az EUR kamatláb 1%, HUF kamatláb 6%, a hátralévő futamidő 1 év.

Az ügylet megkötését követően ez már „csak” egy határidős ügylet.

Számított határidős árfolyam:

Forward árfolyam = Spot árfolyam * $\frac{\text{HUF kamattényező}}{\text{EUR kamattényező}}$

Származékos ügyletek

DEVIZASWAP ÜGYLETEK ÉRTÉKELÉSE

Megoldás:

A Társaság határidős vételi ügyletet kötött 1 millió EUR-ra, 320 HUF/EUR árfolyamon. Az azonnali árfolyam 300 HUF/EUR, az EUR kamatláb 1%, HUF kamatláb 6%, a hátralévő futamidő 1 év.

Számított határidős árfolyam:

Forward árfolyam = $300 \text{ HUF/EUR} * 1.06 / 1.01 = 314.85 \text{ HUF/EUR}$

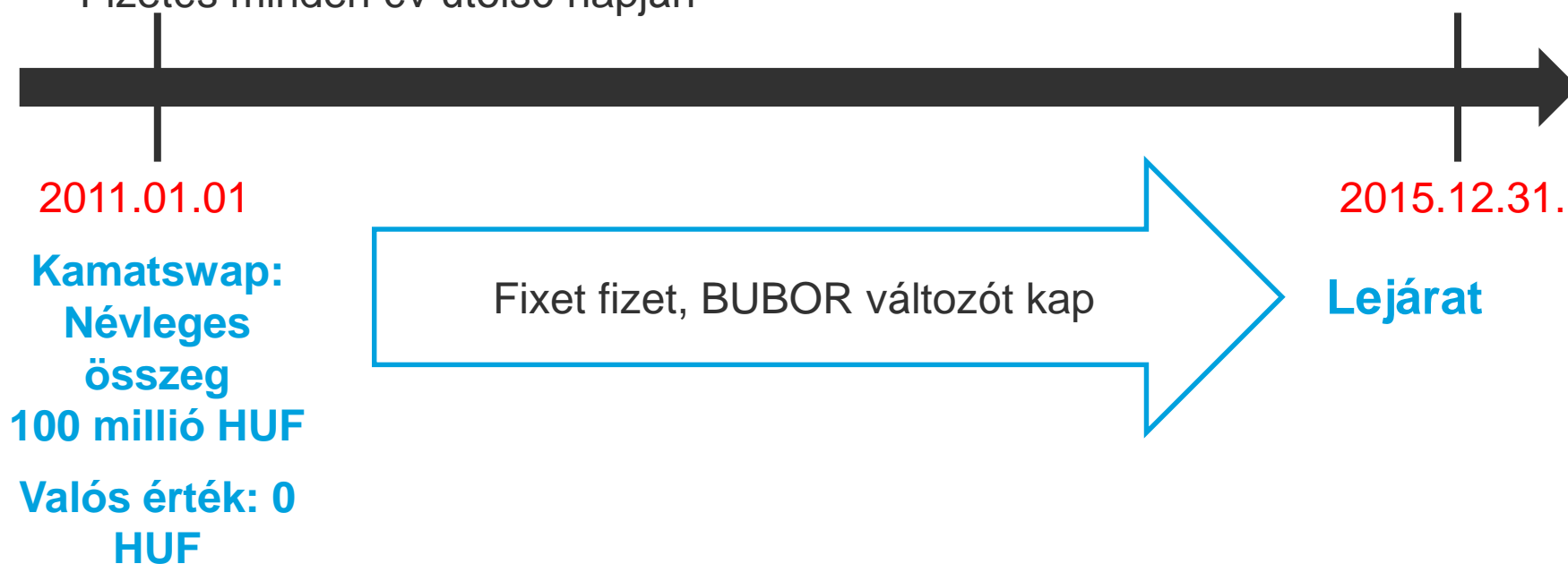
Valós érték: $(314.85 \text{ HUF/EUR} - 320 \text{ HUF/EUR}) * 1.000.000 \text{ EUR} * DF_{\text{HUF}} = 5.150.000 \text{ HUF} * 1 / (1 + 6\%) = 4.85 \text{ mHUF}$

Származékos ügyletek

KAMATSWAP ÜGYLETEK ÉRTÉKELÉSE

Értékeljük az alábbi paraméterekkel rendelkező kamatswap ügyletet

- Futamidő: 2011.01.01.-2015.12.31.
- Névleges összeg: 100 millió HUF
- a Társaság fix 5.5% kamatot fizet a BUBOR változó kamat ellenében
- Fizetés minden év utolsó napján

Származékos ügyletek

KAMATSWAP ÜGYLETEK ÉRTÉKELÉSE

A kamatswap (IRS) paraméterei

Névleges összeg	100 millió HUF
Kötésnap	1-Jan-2011
Ügylet kezdete	31-Dec-2011
Ügylet vége	31-Dec-2015
Fizetendő kamat	5.50 fix
Kapott kamat	BUBOR
Kamatcsere napja	31-Dec
Kamatfixing napja	Megelőző periódus utolsó napja (december 31.)
Kezdeti BUBOR (első fixing)	5.00%

Származékos ügyletek

KAMATSWAP ÜGYLETEK ÉRTÉKELÉSE

A BUBOR és kamatswap (IRS) valós értének alakulása

Dátum	BUBOR fixing a periódus kezdetén	A kamatswap valós értéke	A valós érték változása
01-Jan-2011	5.00%	-	
31-Dec-2011	6.57%	4,068,000	4,068,000
31-Dec-2012	7.70%	5,793,000	1,725,000
31-Dec-2013	6.79%	2,303,000	3,490,000
31-Dec-2015	5.76%	241,000	2,062,000
31-Dec-2015	5.70%	-	241,000

Származékos ügyletek

KAMATSWAP ÜGYLETEK ÉRTÉKELÉSE

Példa a valós érték meghatározására – 2011. december 31.

CF esemény	Fixing dátuma	Fixing	Fix kamatláb	Változó kamatláb	Cash Flow	Diszkont- faktor	DCF
31-Dec- 2011	31-Dec- 2010	5.00%	5.5000%	5.00%	(500,000)		
31-Dec- 2012	31-Dec- 2011	6.57%	5.5000%	6.57%	1,070,000	0.9384	1,004,035
31-Dec- 2013	31-Dec- 2012	Nem került fixálásra	5.5000%	7.03%	1,530,496	0.8767	1,341,806
31-Dec- 2015	31-Dec- 2013	Nem került fixálásra	5.5000%	7.16%	1,660,405	0.8181	1,358,429
31-Dec- 2015	31-Dec- 2015	Nem került fixálásra	5.5000%	5.97%	471,132	0.7720	363,729
							4,068,000

Származékos ügyletek

KAMATSWAP ÜGYLETEK ÉRTÉKELÉSE

Diszkontlábak és forward hozamok meghatározása

		<i>Fiktív</i>	<i>Kalkulált</i>	<i>Kalkulált</i>
Dátum	Évek száma	Éves spot hozam	Diszkontláb	Forward hozam
31-Dec-2011				
31-Dec-2012	1	6.57%	0.9384	7.03%
31-Dec-2013	2	6.80%	0.8767	7.16%
31-Dec-2015	3	6.92%	0.8181	5.97%
31-Dec-2015	4	6.68%	0.7720	

Származékos ügyletek

KAMATSWAP ÜGYLETEK ÉRTÉKELÉSE

Diszkontlábak és forward hozamok meghatározása (folyt.)

	Diszkont Faktor
Periódus vége	12/31/2012
Kamatláb	6.57%
Képlet	$X = 1/(1+6.57\%)$
Ebből X értéke	0.9384

	Forward Hozam
Fixálás	12/31/2012
Periódus vége	12/31/2013
Képlet	$(1+6.8\%)*(1+6.8\%) = (1+6.57\%)*(1+Y)$
Ebből Y értéke	7.03%

Származékos ügyletek

Származékos ügyletek legfőbb típusai

Összetett származékos ügyletek

Példa zero cost collarra

„A” társaság az üzleti tervét úgy készítette el, hogy ha az EUR árfolyam 290-305 Ft-os sávban marad, akkor az export értékesítés árbevétele az üzleti tervnek megfelelő-e.

Ha az EUR árfolyam a 290-305 HUF/EUR sávban van => nem történik semmi => ebben az árfolyamsávban “A” társaság viseli az árfolyamkockázatot.

Ha az EUR árfolyam 305 HUF/EUR felé emelkedik => az árbevételen többlet realizálódik, viszont az opciós ügyleten veszteség keletkezik, a 305 Ft-on realizálódik az árbevétel

Ha az EUR árfolyam 290 HUF/EUR alá csökken => az árbevételen veszteség realizálódik, viszont az opciós ügylet nyeresége miatt 290 HUF-on realizálódik az árbevétel.

Származékos ügyletek

Származékos ügyletek legfőbb típusai

Összetett származékos ügyletek

Példa zero cost collarra

Derivatívák elszámolása

Derivatívák elszámolása :

ELMÉLET

- Elszámolási szabályok

GYAKORLAT

- Határidős devizaügylet elszámolása

EGYÉB TREASURY ÜGYLETEK - ÉRTÉKPAPÍROK

Derivatívák elszámolása

Elszámolási szabályok

Elszámolási szabályok rövid összefoglalása – HAS elszámolás

Eredményt érintő elszámolások

- Tárgyidőszakban realizált ügyletek – elszámolás az eredményben (függetlenül attól hogy fedezeti, vagy nem fedezeti ügylet)
- **Mérlegkészítés időszakában realizált eredmény**
  - *nem fedezeti ügylet esetében fordulónapig 'arányos' rész*
  - *fedezeti célú ügyletek esetében a fordulónapig arányos rész, legfeljebb a fedezett alapügyleten a tárgyidőszakban elszámolt eredményig*
- **Mérlegkészítés időszakát követően realizált eredmény**
  - *nem fedezeti ügyletek esetében a nagy valószínűséggel veszteséggel záruló ügyletek után passzív időbeli elhatárolást kell képezni a teljes várható veszteségre*
  - *fedezeti célú ügyletek esetében a fordulónapig arányos rész, legfeljebb a fedezett alapügyleten a tárgyidőszakban elszámolt eredményig*

Derivatívák elszámolása

Elszámolási szabályok

Elszámolási szabályok rövid összefoglalása – HAS elszámolás

Eredményt érintő elszámolások (folyt.)

Opciók díjak kezelése

- fizetett (kapott) opciós díjak – pénzügyi műveletek egyéb ráfordítása (bevétele)
- mérlegkészítés időszakában lejárt ügyletek esetében
  - *a fordulónapig arányos rész, ha a jogot érvényesítik*
  - *a teljes opciós díj, ha a jogot nem érvényesítik*
- mérlegkészítésig le nem zárt ügyletek esetében a kapott és fizetett opciós díj teljes eredménye is elhatárolandó.
- leszállítási vételi opciós ügylet esetében az opciós díj a beszerzési ár része
  - *befektetett eszköz esetében – kötelezően*
  - *forgóeszköz esetében – opcionálisan*

Derivatívák elszámolása

Elszámolási szabályok

Elszámolási szabályok rövid összefoglalása – HAS elszámolás

Mérleget érintő elszámolások

- **Követelések és kötelezettségek**

- *Letétként, elszámoló ár különbözetként és egyéb címen átutalt (kapott), az ügyletek teljesítésére még fel nem használt összegek*
- *Megbízói tevékenység esetén az ügyfelek által különböző jogcímen átutal összegek kötelezettségként számolandók el*
  - *átutalt vételár, alapbiztosíték, árkülönbözet, egyéb pénzügyi fedezet, stb.*

- **Elhatárolást érintő elszámolások**

- *Opciós díjak (ld. előbb)*

Derivatívák elszámolása

Elszámolási szabályok

Elszámolási szabályok rövid összefoglalása – HAS elszámolás

Valós értéken történő értékeléshez kapcsolódó elszámolások

- **nem fedezeti ügyletek**

- *a pozitív értékelési különbözet követelésként, negatív értékelési különbözetét kötelezettséggként kell elszámolni ügyletenként.*
- *céltartalék elszámolására nincs szükség, illetve lehetőség*
- *opciós díjra vonatkozó szabályok értelmezése eltérő*

- **fedezeti célú ügyletek**

- *Valós érték fedezeti ügyletek esetében az értékelési különbözet eredménnyel szemben*
- *Cash flow fedezeti ügyleteknél az értékelési különbözet tőkével szemben*

Derivatívák elszámolása

Kamatswap ügylet

ELSZÁMOLÁS ÉS ÉRTÉKELÉS

Az elszámolás és értékelés fő kérdései

- I. Tárgyidőszakban realizált kamatkülönbségek
  - II. Mérlegkészítés időszakában realizált kamatkülönbségek
  - III. Mérlegkészítés időszakáig nem rendezett kamatkülönbségek
  - IV. Mérlegen kívüli tételek kezelése
- (+V. Valós értéken történő értékelésből eredő elszámolások)

Derivatívák elszámolása

Kamatswap ügylet

ELSZÁMOLÁS ÉS ÉRTÉKELÉS

Vizsgálati esetek

	NINCS VALÓS ÉRTÉKEN TÖRTÉNŐ ÉRTÉKELÉS	VAN VALÓS ÉRTÉKEN TÖRTÉNŐ ÉRTÉKELÉS
Nem fedezeti kamatswapok	A1	B1
Fedezeti kamatswapok	A2	B2

Derivatívák elszámolása

Kamatswap ügylet

ELSZÁMOLÁS ÉS ÉRTÉKELÉS – A1 & A2

Eredményt érintő elszámolások összefoglalása

- **Tárgyidőszakban realizált kamatkülönbözetek** – elszámolás az eredményben (függetlenül attól hogy fedezeti, vagy nem fedezeti kamatswap) (1.)
- **Mérlegkészítés időszakában realizált kamatok (2.)**
  - nem fedezeti kamatswap ügylet esetében fordulónapig arányos rész
  - fedezeti célú kamatswapok esetében a fordulónapig arányos rész, legfeljebb a fedezett alapügyleten a tárgyidőszakban elszámolt eredményig
- **Mérlegkészítés időszakáig nem rendezett kamatkülönbözetek**
  - nem fedezeti célú kamatswap ügylet esetében az ügylet várható vesztesége (teljes időszakra vonatkozó (!))
  - fedezeti célú kamatswapok esetében a fordulónapig arányos rész, legfeljebb a fedezett alapügyleten a tárgyidőszakban elszámolt eredményig

Derivatívák elszámolása

Kamatswap ügylet

ELSZÁMOLÁS ÉS ÉRTÉKELÉS – A1 & A2

TÉTELEK	A1	A2
Tárgyidőszakban rendeződő kamatkülönbségek (1.)	<ul style="list-style-type: none"> • Teljes összegben • Kamateredmény / Pénzügyi eredmény	<ul style="list-style-type: none"> • Teljes összegben • Kamateredmény • Alapügylet eredményének korrekciója
Mérlegkészítés időszakában rendeződő kamatkülönbségek (2.)	<ul style="list-style-type: none"> • Arányos összegben • Kamateredmény / Pénzügyi eredmény	<ul style="list-style-type: none"> • Arányos összegben • Kamateredmény • Alapügylet eredményének korrekciója
Mérlegkészítés időszakáig nem rendeződő kamatkülönbségek (3.)	<ul style="list-style-type: none"> • Ügylet várható veszteségének teljes összege • Pénzügyi eredmény	<ul style="list-style-type: none"> • Arányos összegben • Kamateredmény • Alapügylet eredményének korrekciója
Mérlegen kívüli tételek (4.)	<ul style="list-style-type: none"> • Ügyletből eredő várható cash-flowk	<ul style="list-style-type: none"> • Ügyletből eredő várható cash-flowk

Derivatívák elszámolása

Kamatswap ügylet

ELSZÁMOLÁS ÉS ÉRTÉKELÉS – B1 & B2

TÉTELEK	B1	B2
Tárgyidőszakban rendeződő kamatkülönbségek (1.)	<ul style="list-style-type: none"> • Teljes összegben • Kamateredmény / Pénzügyi eredmény	<ul style="list-style-type: none"> • Teljes összegben • Kamateredmény • Alapügylet eredményének korrekciója
Mérlegkészítés időszakában rendeződő kamatkülönbségek (2.)	<ul style="list-style-type: none"> • Arányos összegben • Kamateredmény / Pénzügyi eredmény	<ul style="list-style-type: none"> • Arányos összegben • Kamateredmény • Alapügylet eredményének korrekciója
Mérlegkészítés időszakáig nem rendeződő kamatkülönbségek (3.)	<ul style="list-style-type: none"> • N/A	<ul style="list-style-type: none"> • Arányos összegben • Kamateredmény • Alapügylet eredményének korrekciója

Derivatívák elszámolása

Kamatswap ügylet

ELSZÁMOLÁS ÉS ÉRTÉKELÉS – B1 & B2

TÉTELEK	B1	B2
Valós értéken történő értékelés (4.)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teljes várható eredmény (nyereség és veszteség is (!)) ▪ Pénzügyi egyéb eredmény ▪ (2.) miatti esetleges halmozódások kiszűrése	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teljes várható eredmény (nyereség és veszteség is (!)) ▪ Kamateredmény / saját tőke ▪ (2.) és (3.) miatti esetleges halmozódások kiszűrése
Mérlegen kívüli tételek (5.)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ügyletből eredő várható cash-flowk	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ügyletből eredő várható cash-flowk

Derivatívák elszámolása

Határidős devizaügylet elszámolása

Elszámolási és értékelés/1 – HAS Nincs valós értékelés

Példa 1:

A Társaság egy Bankkal kötött treasury keretjellegű megállapodás alapján határidős devizaügyletet köt **2013. december** 12.-én 1 millió EUR határidős vételére 302.96 HUF/EUR árfolyamon. Az ügylet lejáratára **2015. december 12.** (1 év futamidő). A határidős ügylet lejáratakor az ügyfél választásától függően az ügylet leszállítással (a szerződéses EUR és HUF összegek átutalásaival), vagy elszámolással (az ügylet HUF-ban kifejezett, a piaci ár és a kötési ár különbözetét mutató HUF összeg átutalásával) is végződhet.

A Társaság az ily módon kötött ügyleteket nem tekinti a kockázatkezelési politika értelmében azonosított kockázatok fedezetére létrejött ügyletnek, az ügyleteket a HAS beszámolóra vonatkozó számviteli politika értelmében is nem fedezeti ügyletként kívánja elszámolni.

Derivatívák elszámolása

Határidős devizaügylet elszámolása

Példa 1 (folyt.):

A bank a megkötött ügyletek fedezetére árkülönbözet rendezését írja elő az ügyfelek részére: havi rendszerességgel az ügylet ügyfél szempontjából számított várható vesztesége (vagy nyeresége) alapján a számított (elvárt) és a rendelkezésre álló árkülönbözet különbsége zárolásra (vagy felszabadításra) kerül az ügyfél keretszerződésében megjelölt pénzforgalmi számlához kötődően.

Tudjuk azt is, hogy az ügylet lejáratakor az ügyfél az elszámolással történő rendezést választotta.

A fordulónap **2013.december.31.**, a mérlegkészítés napja **2015. március 31.**

A további információkat a következő táblázatok mutatják (ld. köv. oldal)

Derivatívák elszámolása

Határidős devizaügylet elszámolása

Példa 1 (folyt.):

Megnevezés	
Üzletkötés napja	12-Dec-2013
Lejárat	12-Dec-2015
Vételi devizaösszeg	1,000,000
Vételi devizanem	EUR
Eladási devizaösszeg	302,960,000
Eladási devizanem	HUF
Lejáratkori rendezés	Elszámolás v. leszállítás

Derivatívák elszámolása

Határidős devizaügylet elszámolása

Példa 1 (folyt.):

Megnevezés \ Dátum	12-Dec-2013	31-Dec-2013	12-Dec-2015
Spot árfolyam (HUF/EUR)	300.0000	302.0000	304.0000
HUF hozam (éves %)	2.00%	1.80%	1.50%
EUR hozam (éves %)	1.00%	1.00%	1.20%
Forward árfolyam (HUF/EUR)	302.9600	304.2609	304.0000
Forward valós érték (HUF)	-	1,278,754	1,040,000
Forward valós érték változás (HUF)	-	1,278,754	(238,754)

Derivatívák elszámolása

Határidős devizaügylet elszámolása

Példa 1 (folyt.):

Könyvelési tételek – 2013. december 12.

1. Mérlegen kívüli tétel

EUR-ra vonatkozó követelés: $1.000.000 \text{ EUR} * 300 \text{ HUF/EUR} = 300.000.000 \text{ HUF}$

T 03. Biztos (jövőbeni) követelések(EUR) –

K 039. Biztos (jövőbeni) köv. ell.szla(EUR)	300.000.000
---	-------------

T 049. Biztos (jövőbeni) köt. ell.szla(HUF) –

K 04. Biztos (jövőbeni) kötelezettségek(HUF)	302.960.000
--	-------------

Derivatívák elszámolása

Határidős devizaügylet elszámolása

Könyvelési tételek – 2013. december 12.

2. Mérleg-eredménykimutatást érintő elszámolások

NINCS könyvelés

Megjegyzés: az ügylet kezdetekor, tekintettel arra, hogy nincs valós értékelés, az ügylet értéke nem kerülhet rögzítésre. De ettől független is igaz, hogy mivel az ügylet a piaci értékek figyelembevételével lett kialakítva és ezáltal a valós érték ügyletkötéskor zérus, nincs könyvelési teendő.

Továbbá, az ügylet alapján rendezni kellene az árkülönbözetet is, ugyanakkor ez egyrészt csak hó végén esedékes, másrészt ez az összeg is zérus az ügylet indításakor.

Derivatívák elszámolása

Határidős devizaügylet elszámolása

Könyvelési tételek – 2013. december 31.

1. Mérlegen kívüli tételek

EUR-ra vonatkozó követelés: $1.000.000 \text{ EUR} * (302 \text{ HUF/EUR} - 300 \text{ HUF/EUR}) = 2.000.000 \text{ HUF}$

T 03. Biztos (jövőbeni) követelések(EUR) –

K 039. Biztos (jövőbeni) köv. ell.szla(EUR)	2.000.000
---	-----------

2. Mérleg-eredménykimutatást érintő elszámolások

Árkülönbözet rendezése a Társaság részéről az ügylet értéke alapján

Tekintettel arra, hogy az ügylet a Társaság szemszögéből várható nyereséget mutat, nem történik elszámolás

Derivatívák elszámolása

Határidős devizaügylet elszámolása

Könyvelési tételek – 2013. december 31.

2. Mérleg-eredménykimutatást érintő elszámolások (folyt)

Ügylet értékelés
NINCS könyvelés

A mérlegkészítési időszakon túli lejáráttal rendelkező ügylet fordulónapon a Társaság szempontjából nyereséges, emiatt veszteség elhatárolásként történő elszámolására nincs szükség.

Derivatívák elszámolása

Határidős devizaügylet elszámolása

Könyvelési tételek – **2015. december 12.**

1. Mérlegen kívüli tételek

T 039. Biztos (jövőbeni) köv. ell.szla(EUR) –

K 03. Biztos (jövőbeni) követelések(EUR) 302.000.000

T 04. Biztos (jövőbeni) kötelezettségek(HUF) –

K 049. Biztos (jövőbeni) köt. ell.szla(HUF) 302.960.000

Derivatívák elszámolása

Határidős devizaügylet elszámolása

Könyvelési tételek – 2015. december 12.

2. Mérleg-eredménykimutatást érintő elszámolások

Árkülönbözet felszabadítása az ügyfél részéről

NINCS könyvelés

Lejáratkori elszámolás a piaci és kötési ár különbsége alapján

T 3.Pénzeszközök

K 9. Befektetési szolgáltatások bevétele

1.040.000

Derivatívák elszámolása

Határidős devizaügylet elszámolása

Elszámolás és értékelés/2. – HAS Valós értékelés

Feladat 2: Könyveljük a határidős devizaforward ügylettel kapcsolatos tételeket, amennyiben tudjuk azt, hogy a

- A Társaság a HAS beszámolóra vonatkozó számviteli politikája értelmében él a valós értéken történő értékelés lehetőségével.
- A Társaság az ügyleteket a HAS beszámolóra vonatkozó számviteli politika értelmében nem fedezeti ügyletként számolja el.
- A Társaság éves beszámolójára vonatkozó üzleti év fordulónapja 2013. december 31., a mérlegkészítés időpontja 2015. március 31.

Derivatívák elszámolása

Határidős devizaügylet elszámolása

Elszámolás és értékelés/2. – HAS Valós értékelés

Megoldás 2:

- A megoldás egyezik az 1/A feladatban látottakkal, ugyanakkor kiegészül az értékelés időpontjában a valós értéken történő értékelés értékelési különbözeteinek felvételével.
- Az ügyleten a valós értéken történő értékelésből származó eredményt nem kell elhatárolni.
- A fordulónapi valós értéken történő értékelés elszámolása.

T 3. Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete

- K 9. Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	1.278.574
---	-----------

Fedezeti elszámolások

Fedezeti elszámolások számvitelben

Fedezeti elszámolás fogalma

Fedezeti ügyletek pénzügyi értelemben

Felmerülő kockázat (kitettség)

Fedezett alapügylet

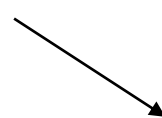
- Devizaárfolyam-kockázat
- Kamatláb-kockázat
- Hitelezési kockázat
- Likviditási kockázat

Kockázatcsökkentés

Fedezeti ügyletek

- Határidős, swap, opciós ügylet
- devizekölcsön

csökkenő bizonytalanság

Fedezeti elszámolások számvitelben

Fedezeti elszámolás fogalma

Az ügyletek csoportosítása pénzügyi értelemben

Kereskedési célú ügyletek (spekulációs cél): valamilyen várakozásra tudatosan vállalt kockázati pozíciót eredményező ügyletek

Arbitrázs célú ügyletek: piaci egyensúlytalanságot kihasználó, kockázatvállalás nélküli profitszerzésre irányuló szándékkal kötött ügyletek

Fedezeti célú ügyletek: definiált üzleti kockázat csökkentése vagy megszüntetése érdekében kötött ügyletek

Fedezeti elszámolások számvitelben

Fedezeti elszámolás fogalma

- Az ügyletek csoportosítása számviteli értelemben
- HAS szerinti csoportosítás
- Fedezeti célú ügyletek
- Nem fedezeti (kereskedési) célú ügyletek

Fedezeti elszámolások a számvitelben

- **Valós érték fedezeti ügylet (FVH):**
a **valós érték változásából eredő** olyan kitettségének fedezete
- **Cash-Flow fedezeti ügylet (CFH):**
a **cash flowk változékonyságából eredő olyan** kitettségének fedezete

...amely egy olyan konkrét kockázatnak tulajdonítható, és amely hatással lehet az eredményre

Valós érték fedezeti ügylet

Cash-flow fedezeti ügyletek

Nettó befektetés fedezeti ügylet

Mérlegben szereplő eszköz vagy kötelezettség

Mérlegben szereplő eszköz vagy kötelezettség

Külföldi érdekeltségben lévő nettó befektetés

Nagyon valószínű előrejelzett ügylet

Fedezeti elszámolások a számvitelben

Fedezeti ügyletek típusai

- valós érték fedezet (fair value hedge): a fedezett alapügylet (mérlegben szereplő eszköz, kötelezettség, vagy mérlegen kívüli szerződéses cash-flow) valós értékében lévő változást fedezzük, amely a fedezett kockázatból ered és amely hatással lehet az eredményre
- cash-flow fedezet (cash flow hedge): mérlegben szereplő eszközhöz, kötelezettséghez, vagy nagyon valószínű előrejelzett tranzakcióhoz kapcsolódó cash-flowk bizonytalanságát csökkentjük, amely hatással lehet az eredményre
- Külföldi tevékenységben lévő nettó befektetés: (net investment hedge): a külföldi tevékenységben lévő befektetés (ennek részeként akár a profit) átértékeléséből adódó változást fedezzük

Fedezeti elszámolások a számvitelben

Fedezeti dokumentáció

Fedezeti elszámolás feltételei:

- A fedezeti ügylet megkötésekor, a fedezeti kapcsolatot dokumentálni kell, beleértve a társaság kockázatkezelési célját és stratégiáját, amely keretében az ügylet megkötésre került
- A fedezeti ügylet várhatóan nagyon hatékony lesz, ellensúlyozni fogja a valós értékben vagy cash-flowban bekövetkező változásokat, konzisztensen az eredetileg dokumentált kockázatkezelési stratégiával
- Az előrejelzett tranzakcióra vonatkozó cash-flow fedezeti ügyleteknél a tranzakciónak nagyon valószínűnek kell lennie, és a cash-flow kockázatnak végeredményben az eredményt kell érintenie,
- A fedezeti hatékonyság, (vagy a fedezeti ügylet valós értéke) megbízhatóan megállapítható,
- A fedezeti ügylet a megkötéskor és a teljes futamideje alatt várhatóan nagyon hatékony lesz. (rendszeresen mérni kell)

Fedezeti elszámolások a számvitelben

Fedezeti dokumentáció tartalma: (59/E. § (2))

- A fedezeti ügylet leírását,
- Az alapügylet leírását,
- A fedezett kockázat természetét,
- A fedezeti kapcsolat idejét,
- Az általános értékelési eljárást, annak feltételeit és az időérték figyelembevételének tényét,
- A fedezeti ügylet hatékonyságának mérésének módszerét, időpontját, eredményét.
- A vállalkozás kockázatkezelési célját és stratégiáját, amely során az ügylet megkötésre került.

Fedezeti elszámolások a számvitelben

Fedezeti ügyletek számviteli értelemben

Alaphelyzet:

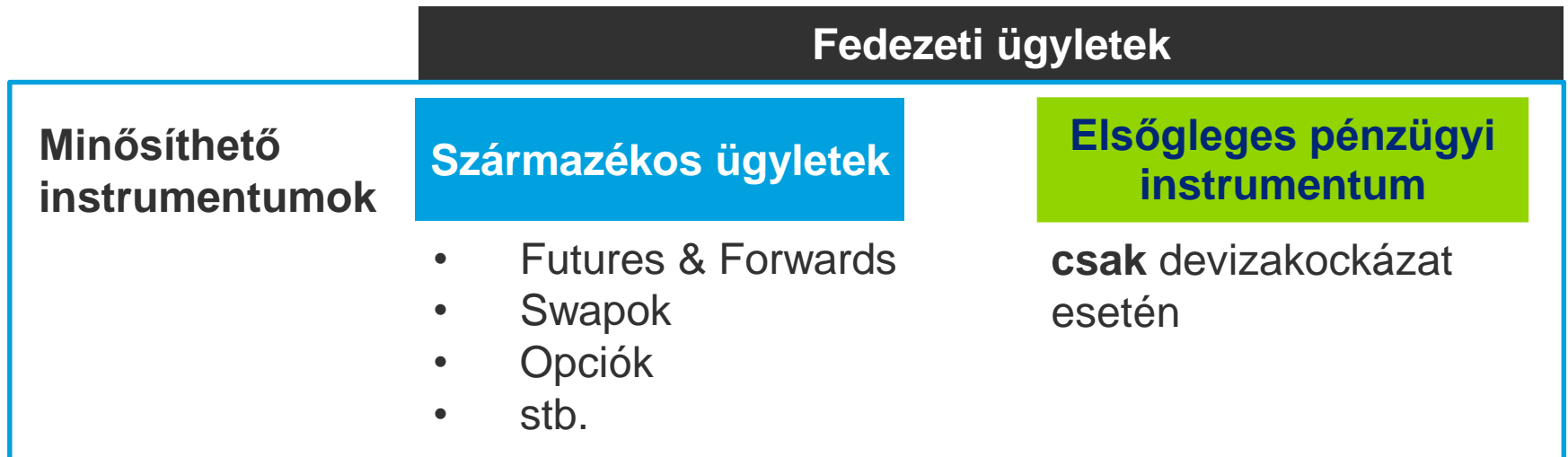
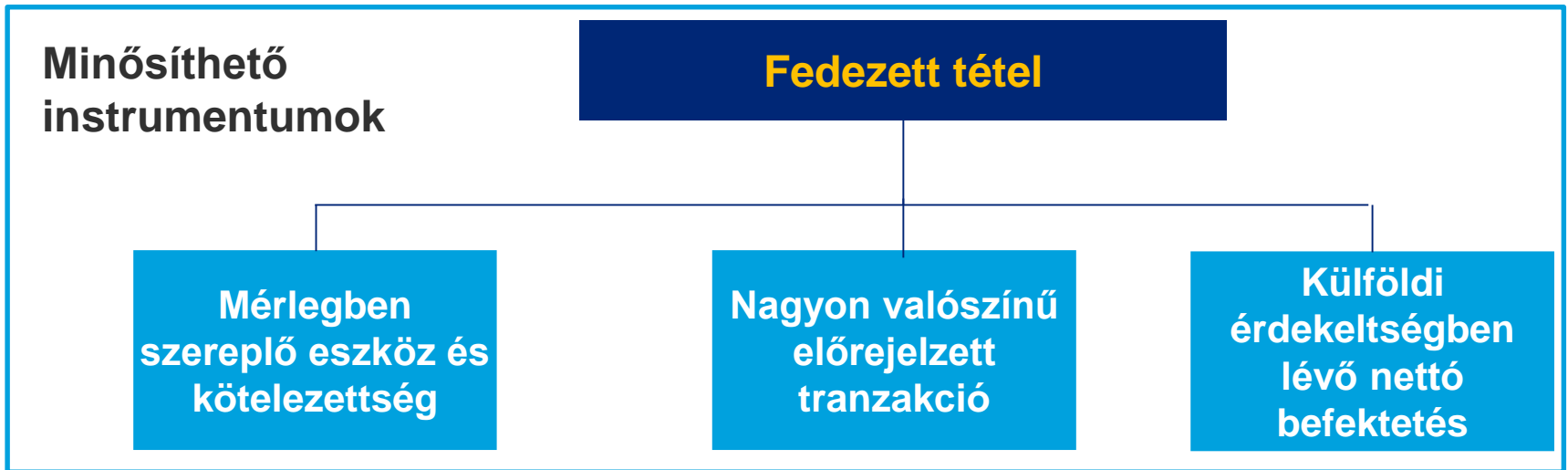
- Fedezeti ügylet általában származékos ügylet, amelyet értékelni kell és eredményben való elszámolást eredményez
- Az értékelés miatt a tárgyévi eredménybe nem realizált, csak lejáratkor realizálódó eredményhatást visz

Cél:

Az eredményhatás a fedezett tétel eredményével egyező időszakban jelenjen meg

Fedezeti elszámolások a számvitelben

Fedezeti elszámolások a számvitelben

Fedezeti instrumentumra vonatkozó szabályok (folyt.)

Egy fedezeti ügyletet fedezhet több kockázatot is, ha

- A fedezett kockázatok egyértelműen azonosíthatók
- Fedezeti ügylet hatékonyságát demonstrálni lehet
- Lehetséges a különböző kockázati pozíciók specifikus azonosítása

Fedezeti elszámolások a számvitelben

Típus	Lehetséges fedezett tétel
Valós érték	Mérlegben lévő eszköz, kötelezettség, azok egy része, illetve származékos ügylet
Cash-flow	Mérlegben lévő eszköz, kötelezettséghez kötődő pénzáramlás, áru leszállításával záruló határidős, előrejelzett ügylet
Külföldi gazdálkodóban lévő nettó befektetés	Kapcsolt vállalkozásban lévő részesedés és kölcsön

Fedezeti elszámolások a számvitelben

Fedezeti hatékonyság mérése

Előretékinő hatékonyságvizsgálat

A fedezett kockázatnak tulajdonítható, valós értékben vagy a cash flow-kban jelentkező változás ellentételezése nagy hatékonysággal valósul meg.

Visszatekinő hatékonyságvizsgálat

$\frac{\text{Fedezett tétel valós értékének/cash flow-inak változása}}{\text{Fedezeti instrumentum valós értékének/cash flow-inak változása}}$	80%
or	
$\frac{\text{Fedezeti instrumentum valós értékének/cash flow-inak változása}}{\text{Fedezett tétel valós értékének/cash flow-inak változása}}$	125%

Fedezeti elszámolások a számvitelben

Példák fedezeti kapcsolatokra

1. Egy vállalkozás – melynek funkcionális pénzneme HUF – 1.000.000 EUR hitelt vett fel 2010. április 1-én, a hitel lejáratára 4 év. A vállalkozás a kockázat kezelésére határidős devizaforward-ügyletet köt: 2015. április 1-i lejáratra 1.000.000 vásárolt EUR-t HUF ellenében.
2. A vállalkozás 500.000 eFt összegben vesz fel beruházási hitelt, 3 havi BUBOR +0.5% kamatozással. A vállalkozás lefedezeti az kamatfizetéseket egy kamat-swap ügylettel, ahol a vállalkozás 500.000 eFt tőkeösszegre fizet fix 7% kamatot és 3 havi BUBOR +0.5% kamatot kap.

Fedezeti elszámolások a számvitelben

Példák fedezeti kapcsolatokra

3. Egy vállalkozás – melynek funkcionális pénzneme HUF – felvesz 1.000.000 EUR hitelt, amelyre fix 2.5% kamatot fizet. A vállalkozás egy másik bankkal köt egy tőkecserés-kamatswap ügyletet, mely során a vállalkozás elhelyez 1.000.000 EUR betétet fix 2.5% kamatra, és felvesz 250.000.000 HUF hitelt fix 8% kamatra.
4. A vállalkozás az éves tervezése során az anyavállalattól kapott megrendelések alapján elkészíti az üzleti és pénzügyi tervét, amely során 250 HUF/EUR árfolyammal számol. Az alapanyag-beszerzéseket a vállalkozás főleg EUR-ban fizeti ki, ezért az árfolyamkockázat lefedezésére, az üzleti tervből számított cash-flowk 30%-ra határidős devizavételi ügyleteket köt 2012. január 1-én, az év minden hónapja utolsó napjára vonatkozó lejáráttal.

Fedezeti elszámolások a számvitelben

Példák fedezeti kapcsolatokra

5. Egy vállalkozás új üzem építését tervezi, amelyhez a gépeket külföldről fogja importálni. Az épület építése folyamatban van, a vállalkozás az árfolyamkockázat fedezésére határidős devizavételi ügyletet köt a várható fizetés időpontjára, 2012. április 15.-re, az ügylet megkötésének dátuma 2010. december 10.

A szállító a számláját 2012. március 27-én állítja ki, melyben a fizetési határidő 2012.április 27-e.

Fedezeti elszámolások a számvitelben

Példák fedezeti kapcsolatokra

Megoldások:

1. Valós érték fedezeti ügylet / Cash flow fedezeti ügylet
2. Cash flow fedezeti ügylet
3. Valós érték fedezeti ügylet
4. Cash flow fedezeti ügylet
5. Cash flow fedezeti ügylet

Származékos ügyletek könyvvizsgálata

Származékos ügyletek könyvvizsgálata

FŐBB CSOPORTOSÍTÁSI SZEMPONTOK

- **Ügyfelek szerint**
  - Pénzintézeti vs. nem pénzintézeti ügyfelek
- **Ügyletek típusa szerint**
  - Fedezeti vs. nem fedezeti (kereskedési) ügyletek
- **Ügyletek státusza szerint**
  - Értékelés időpontjában nyitott vs. időszak során lezárult ügyletek
- **Alkalmazott számviteli módszerek szerint**
  - Valós értéken történő értékelés alkalmazása vs. nem alkalmazása

Származékos ügyletek könyvvizsgálata

A KÖNYVVIZSGÁLAT ÁLTALÁNOS MEGKÖZELÍTÉSE

- **Megbeszélések - az ügyletek kezelésével érintett területek bevonása a feladatok megosztottságának feltérképezésére**
  - Kockázatkezelési tevékenységek
  - Treasury tevékenységek
  - Back – Office / Könyvelés
  - Kontrolling
- **Ügyleteket érintő folyamatok áttekintése**
  - Kockázatok azonosítása
  - Ügyletkötések folyamata
  - Könyvelés, reporting
  - Kontrolling funkciók

Származékos ügyletek könyvvizsgálata

KONTROLL TESZTEK – FOLYAMATBA ÉPÍTETT ELLENŐRZÉSI FUNKCIÓK HATÉKONYSÁGÁNAK FELMÉRÉSE

Alkalmazott módszerek típusai

- Ügyféllel folytatott interjúk (Corroborative Inquiry - CI)
- Megfigyelések (Observation - OBS)
- Dokumentumok vizsgálata (Examination of Documentation - ED)
- Az ellenőrzési tevékenységek ismételt végrehajtása (Reperformance - REP)

Származékos ügyletek könyvvizsgálata

KONTROLL TESZTEK – FOLYAMATBA ÉPÍTETT ELLENŐRZÉSI FUNKCIÓK HATÉKONYSÁGÁNAK FELMÉRÉSE (FOLYT.)

A leggyakoribb funkciók és jellemző ellenőrzési pontok

- **Kockázatkezelés:** *kockázati reportok, limitfigyelés*
- **Ügyletkötések:** ügyletkötések jóváhagyása, ügyletek rögzítése, visszaigazolások ellenőrzése, stb.
- **Back-Office / könyvelés:** kapcsolódó fizetési tranzakciók kezelése, rendszerekben szereplő információk egyeztetése, könyvelésben/reportban megjelenő adatok ellenőrzése, stb.
- **Controlling:** szabályzatok kezelése, folyamatok átfogó ellenőrzése

Származékos ügyletek könyvvizsgálata

KONTROLL TESZTEK – FOLYAMATBA ÉPÍTETT ELLENŐRZÉSI FUNKCIÓK HATÉKONYSÁGÁNAK FELMÉRÉSE (FOLYT.)

Funkció	Jellemző feladatok	Jellemzően alkalmazott módszerek	Legfontosabb dokumentumok
Kockázatkezelés	Kockázati riportok, limitfigyelés	CI, ED	<ul style="list-style-type: none"> • Kockázatkezelési politika • Kockázati pozíciók összesítői (pl. devizapozíciók, kamatgap riportok, stb.)
Treasury tevékenység	Ügyletkötések, jóváhagyások, visszaigazolások	CI, OBS, ED	<ul style="list-style-type: none"> • Szerződések (keret-, illetve egyedi megállapodások) • Visszaigazolások
Back-Office / könyvelés	Fizetési tranzakciók, egyeztetések	CI, OBS, ED, REP	<ul style="list-style-type: none"> • Analitikus rendszer ügyletlistái • Ügylet egyeztető lapok • Fizetésről szóló igazolások • Függő számlák vizsgálata
Kontrolling	Szabályzatok, folyamatok ellenőrzése	CI, ED	<ul style="list-style-type: none"> • Szabályzatok • Ellenőrzésről szóló jegyzőkönyvek

Származékos ügyletek könyvvizsgálata

ALAPVETŐ (SUBSTANTIVE) KÖNYVVIZSGÁLATI ELJÁRÁSOK

Időszak során lezárult ügyletek ellenőrzése

- Analitikus rendszerből származó, időszakot érintő ügyletek listáinak lekérdezése (elektronikus formátumok)
- **Módszerek:** részletes (detailed), illetve analitikus alapvető vizsgálati eljárások
  - Analitikus alapvető eljárások: ügyletekből származó eredmények újrakalkulálása
  - Részletes alapvető eljárások: ügyletekhez kapcsolódó alapidokumentumok egyeztetése, könyveléssel való összevetés
    - szerződések (keretjellelű megállapodások, illetve egyedi szerződések), fizetésről szóló igazolások, likvidált ügyletekre vonatkozó megállapodások, stb.

Származékos ügyletek könyvvizsgálata

ALAPVETŐ (SUBSTANTIVE) KÖNYVVIZSGÁLATI ELJÁRÁSOK (FOLYT.)

Időszak végén nyitott ügyletek ellenőrzése

- Analitikus rendszerből származó, időszak végén nyitott ügyletek listái
- Főbb kockázatok és alkalmazott könyvvizsgálati eljárások

FŐBB KOCKÁZAT	KÖNYVVIZSGÁLATI ELJÁRÁSOK TARTALMA
Teljesség (Completeness)	<ul style="list-style-type: none"> • Egyenlegközlő levelek • Front-Office rendszer adataival való egyeztetés
Értékelés (Valuation)	<ul style="list-style-type: none"> • Ügyletértekek újraszámítása<ul style="list-style-type: none"> - Inputok összegyűjtése, - Értékelő táblák, értékelő függvények alkalmazása • Stressz tesztek: deviza-, árfolyam-, kamatérzékenység • Ügyletekhez kapcsolódó letéti számlák vizsgálata
Elszámolás (Recording)	<ul style="list-style-type: none"> • Főkönyvi és analitikus rendszer adatainak egyeztetése • A nyitott ügyletekből eredő (mérlegbeni, illetve eredménybeni) könyvelések vizsgálata • 0-s számlaosztály vizsgálata

Származékos ügyletek könyvvizsgálata

EGYÉB SPECIALITÁSOK

Fedezeti elszámolások

- Fedezeti dokumentáció vizsgálata (különös tekintettel a hatékonyságvizsgálatra)
- Ügyletek számviteli kezelésében való specialitások vizsgálata (pl. alapügylet eredményével való összevetések)
- Időszak végén nyitott fedezeti ügyletek kezelése
- Eltérő számviteli kezelések a nem fedezeti ügyletekhez képest

Származékos ügyletek könyvvizsgálata

EGYÉB SPECIALITÁSOK (FOLYT.)

Pénzügyintézetek ügylete

- Saját kockázati portfóliók
- Kiterjedtebb kockázatkezelési és ALM tevékenység
- Speciális fedezeti elszámolások

Függelék

FÜGGELÉK:

FÜGGELÉK I. – ELMÉLET

- Elszámolási szabályok

FÜGGELÉK II. – GYAKORLAT

- Kamat swap ügylet elszámolása
- Értékpapírok valós érték meghatározása

Függelék I.

Származékos ügyletek a számviteli törvényben

Származékos ügyletek a számviteli törvényben 3. §

SZÁRMAZÉKOS ÜGYLET: olyan árualapú vagy pénzügyi eszközre vonatkozó, kereskedési célú vagy fedezeti célú határidős, opciós vagy swap ügylet, illetve ezek további származékai, amelyek

- a) teljesítése pénzben vagy más pénzügyi instrumentummal történik,
- b) értéke egy meghatározott kamatláb, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, illetve tulajdoni részesedést jelentő befektetés árfolyama, áru vagy pénzügyi eszköz ára, devizaárfolyam, árindex, árfolyamindex, kamatindex, hitelmérték (bonitás) vagy hitelindex, illetve egyéb hasonló tényezők (mögöttesek) függvényében változik,
- c) a keletkezéskor nem vagy csak csekély mértékben igényelnek nettó befektetést más, hasonlóan a piaci tényezők függvényében változó ügyletekhez (szerződésekhez) viszonyítva,
- d) pénzügyi rendezésükre előre meghatározott későbbi időpontban, illetve időpontig (a jövőben) kerül sor.

Származékos ügyletek a számviteli törvényben 3. §

Nem minősül származékos ügyletnek az olyan határidős és opciós ügylet, amely kezdeményezésének, megkötésének és fenntartásának **CÉLJA AZ ÜGYLET TÁRGYÁT KÉPEZŐ ÁRU BESZERZÉSE, ÉRTÉKESÍTÉSE VAGY HASZNÁLATA**, és amely az ügylet tárgyát képező áru átadásával (leszállításával) teljesül az ügylet zárásakor (ide nem értve azt, amikor a pénzügyi rendezés - a záráskori piaci ár és a határidős kötési árfolyam közötti különbözet, illetve a pénzáramlások pénzügyi elszámolása - a felek közötti megállapodás alapján, pénzeszköztől eltérő pénzügyi instrumentum átadásával, rendelkezésre bocsátásával teljesül, pénzmozgás helyett)

Származékos ügyletek a számviteli törvényben 3. §

- 01/ **MÉRLEGKÉSZÍTÉS IDŐPONTJA:** a mérleg egyes tételeihez kapcsolódóan meghatározott azon - az üzleti év mérleg-fordulónapját követő - időpont, amely időpontig a megbízható és valós vagyoni helyzet bemutatásához szükséges értékelési feladatokat el lehet és el kell végezni
- 02/ **TŐZSDÉN KÍVÜLI HATÁRIDŐS ÜGYLET:** valamely áru, pénzügyi instrumentum szerződésben előre meghatározott áron (kötési ár), árfolyamon és mennyiségben egy a szerződésben rögzített későbbi időpontban (lejáratkor, amely a 9. pontban foglalt időszakot meghaladja) tőzsdén kívül történő adásvétele
- 03/ **TŐZSDÉN KÍVÜLI OPCIÓS ÜGYLET:** valamely árura, pénzügyi instrumentumra tőzsdén kívül kötött, a tőkepiacról szóló törvényben opciós ügyletként meghatározott fogalomnak megfelelő ügylet

Származékos ügyletek a számviteli törvényben 3. §

- 04/ **SWAP (DEVIZA-, TŐKE- ÉS KAMATCSERE) ÜGYLET:** valamely pénzügyi instrumentum cseréjére vonatkozó olyan összetett megállapodás, amely általában egy azonnali és egy határidős adásvételi ügyletből, illetve több határidős ügyletből tevődik össze és általában jövőbeni pénzáramlások cseréjét vonja maga után
- 05/ **KAMAT SWAP ÜGYLET:** valamely tőkeösszegre rögzített kamatláb alapján számított fix kamat és - bizonyos piaci kamatlábhoz, feltételhez igazított - változó kamatláb alapján számított változó kamatösszeg meghatározott időközönkénti cseréje
- 06/ **TŐZSDÉN KÍVÜLI AZONNALI ÜGYLET (9.PONT):** az ügyletkötést követő legfeljebb 8 munkanapon belül, devizaügylet esetén 2 munkanapon belül teljesített, értékpapír adásvételi, illetve csereügylet

Származékos ügyletek a számviteli törvényben 3. §

07/ FEDEZETI ÜGYLET: olyan kockázatfedezeti céllal kötött származékos, illetve valutára, devizára vonatkozó azonnali ügylet, amelynek várható árfolyamnyeresége, illetve kamatbevétele egy másik ügyletből vagy ügyletek sorozatából (fedezett ügyletek, tételek) adódó nyitott pozíció, várható árfolyamveszteség, illetve kamatveszteség kockázatának fedezetére szolgál, vagy amelynek várható jövőbeni pénzáramlása, illetve az abban bekövetkező változások egy vagy több fedezett ügylet (tétel vagy tételek) jövőbeni pénzáramlásában bekövetkező változások kockázatának fedezetére szolgál. A fedezeti ügylet és a fedezett ügylet vagy ügyletek (tétel vagy tételek) eredménye nagyságrendileg azonos vagy megközelítőleg azonos, ellenkező előjelű, nagy valószínűséggel realizálódó, egymással szoros korrelációt mutató, egymást ellentételező nyereség és veszteség, vagy jövőbeni pénzáramlása, illetve az abban bekövetkező változások egymást ellentételező pénzkidadások és pénzbevételek. A fedezeti ügylet rendeltetése szerint lehet:

Származékos ügyletek a számviteli törvényben 3. §

- 08/ **PIACI ÉRTÉK (VALÓS ÉRTÉK) FEDEZETI ÜGYLET:** valamely fedezett ügyletből vagy ügyletekből eredő, a mérlegben szereplő eszköz, illetve kötelezettség egésze vagy meghatározott része piaci értékében bekövetkező változás, vagy valamely származékos ügylet jövőben várható eredményében (piaci értékében) bekövetkező változás miatt fennálló kockázat fedezetére szolgáló ügylet. A fedezett kockázat valamilyen konkrét kockázat, amely befolyásolja a beszámolóban szereplő eredményt
- 09/ **CASH-FLOW FEDEZETI ÜGYLET:** valamely fedezett ügyletből eredő mérlegbeni eszközhöz vagy kötelezettséghez (ideértve az azokkal összefüggő kamatfizetéseket is), illetve áru vagy pénzügyi eszköz leszállításával teljesülő (leszállítási) határidős, opciós ügylethez vagy swap ügylethez, továbbá előrejelzett ügylethez kapcsolódó jövőbeni pénzáramlásokban bekövetkező változás miatt fennálló kockázat fedezetére szolgáló ügylet. A fedezett kockázat valamely konkrét pénzáramlásban bekövetkező kockázat, amely befolyásolja a beszámolóban szereplő eredményt is

Származékos ügyletek a számviteli törvényben 3. §

- 10/ KÜLFÖLDI GAZDÁLKODÓ SZERVEZETBEN LÉVŐ NETTÓ BEFEKTETÉS FEDEZETI ÜGYLETE:** a külföldi pénznemben fennálló, kapcsolt vállalkozásnak minősülő külföldi gazdálkodó szervezetben lévő tulajdoni részesedést jelentő, nem kereskedési célra tartott befektetés (részvény, üzletrész, egyéb részesedés), valamint az ezen gazdálkodó szervezettel szemben fennálló hosszú lejáratú követelés vagy kötelezettség devizaárfolyam-változásból adódó kockázatának fedezetére kötött ügylet
- 11/ FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉG:** az olyan - általában - harmadik személlyel szemben vállalt kötelezettség, amely a mérleg fordulónapján fennáll, de mérlegtételkénti szerepeltetése jövőbeni eseménytől függ. A függő kötelezettségek lehetnek pénzeszközre, illetve egyéb eszközre vonatkozó függő kötelezettségek. A pénzeszközre vonatkozó függő kötelezettségek közé tartoznak különösen: a kezességvállalási, a garanciavállalási, a váltókezesi kötelezettség, az opciós ügyletekkel, a nem valódi penziós ügyletekkel, a le nem zárt peres ügyekkel kapcsolatban várható kötelezettségek. Az egyéb eszközre vonatkozó kötelezettségek közé tartoznak különösen a fedezetként, biztosítékként, óvadékként felajánlott (szolgáló) vagyontárgyak és az opciós ügylet miatti egyéb eszköz átadására vonatkozó kötelezettségek

Származékos ügyletek a számviteli törvényben 3. §

- 12/ **BIZTOS (JÖVŐBENI) KÖTELEZETTSÉG:** az olyan visszavonhatatlan kötelezettség, amely a mérleg fordulónapján már fennáll, de a szerződés teljesítése még nem történt meg, ezért mérlegtételként nem szerepeltethető. A biztos (jövőbeni) kötelezettségek lehetnek pénzeszközre, illetve egyéb eszközre vonatkozó biztos (jövőbeni) kötelezettségek. Idetartoznak különösen: a határidős adásvételi ügyletek, a swap ügyletek határidős része miatti pénzeszköz vagy egyéb eszköz átadására vonatkozó kötelezettségek. Nem tartoznak ide az üzleti tevékenységgel kapcsolatos, folyamatosan felmerülő költségek
- 13/ **MÉRLEGEN KÍVÜLI TÉTEL:** olyan, szerződés alapján fennálló mérlegen kívüli [függő vagy biztos (jövőbeni)] kötelezettség, illetve követelés, amely pénzeszköz vagy egyéb eszköz átadására, illetve átvételére vonatkozik, a mérleg fordulónapján már fennáll, de mérlegtételkénti szerepeltetése egy jövőbeni esemény bekövetkezésétől vagy a szerződés teljesítésétől függ

Származékos ügyletek a számviteli törvényben 3. §

- 14/ **FÜGGŐ KÖVETELÉS:** olyan pénzeszközre vagy egyéb eszközre vonatkozó, a mérleg fordulónapján fennálló követelés, amelynek mérlegtételkénti szerepeltetése jövőbeni eseménytől függ. Idetartoznak különösen a kapott garanciák, kezességek harmadik felek tartozásaiért, valamint a kapott fedezetek, biztosítékok, zálogtárgyak, óvadékok és az opciós ügylet miatti pénzeszköz vagy egyéb eszköz átvételére vonatkozó követelések
- 15/ **BIZTOS (JÖVŐBENI) KÖVETELÉS:** olyan pénzeszközre vagy egyéb eszközre vonatkozó, a mérleg fordulónapján fennálló követelés, amelynek mérlegtételkénti szerepeltetése a szerződés teljesítésétől függ. Idetartoznak különösen: a határidős adásvételi ügyletek, a swap ügyletek határidős része miatti pénzeszköz vagy egyéb eszköz átvételére vonatkozó követelések

Származékos ügyletek a számviteli törvényben 3. §

EGYÉB KAPCSOLÓDÓ DEFINÍCIÓK

- elszámoló ár
  - pénzügyi eszköz
  - pénzügyi kötelezettség
  - tőkeinstrumentum
  - más vállalkozó saját tőkéjét megtestesítő instrumentum
  - kereskedési célú pénzügyi eszköz
  - kereskedési célú pénzügyi kötelezettség
- értékesíthető pénzügyi eszköz
  - lejáratig tartott pénzügyi eszköz
  - a gazdálkodó által keletkeztetett kölcsön- és más követelés
  - egyéb pénzügyi kötelezettség
  - valós érték
  - előrejelzett ügylet
  - fedezeti hatékonyság

Függelék II. - Gyakorlat

Kamatswap ügyletek elszámolása

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

PÉLDA A KAMATSWAP ÜGYLETEK ELSZÁMOLÁSI SZABÁLYAINAK SZEMLÉLTETÉSÉRE

“A” Társaság a tevékenységéből származó kamatkockázatok kezelésére 2011. december 3.-án “B” Bankkal ‘változót fizet-fixet kap’ kamatcsere-szerződést köt. A kamatswap szerződés névleges összege 10 milliárd forint, a változó kamatláb a hivatalos BUBOR fixingek alapján negyedéves rendszerességgel árazódik és cserél gazdát évi 9.00%-os fix kamatért.

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

ALAPINFORMÁCIÓK: A kamatswap szerződéssel kapcsolatos alapinformációkat a következő táblázat tartalmazza.

MEGNEVEZÉS	
Üzletkötés napja	3-Dec-2011
Spot értéknap	5-Dec-2011
Lejárat	5-Dec-2012
Névleges összeg	10,000,000,000
Devizanem	HUF
Fix kamatláb	9.0000%
Változó láb referenciakamat	BUBOR3HO
Fix kamatláb	"B" fizeti "A"-nak
Változó kamatláb	"A" fizeti B-nek
Fix kamatláb konvenció	360
Változó kamatláb konvenció	360
Fix kamatláb fizetési gyak.	Negyedévente
Változó kamatláb fizetési gyak.	Negyedévente

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

A SZERZŐDÉSKÖTÉS IDŐPONTJÁBAN A KAMATFIZETÉSEKKEL KAPCSOLATBAN A KÖVETKEZŐ INFORMÁCIÓK ISMERTEK

KAMATFIZETÉSI IDŐPONTOK	KAMATFIXING IDŐPONTOK	FIX KAMATLÁB	VÁLTOZÓ KAMATLÁB
5-Dec-2011	3-Dec-2011		
5-Mar-2012	3-Mar-2012	9.0000%	11.7000%
5-Jun-2012	3-Jun-2012	9.0000%	N/A, még nem került fixálásra
5-Sep-2012	3-Sep-2012	9.0000%	N/A, még nem került fixálásra
5-Dec-2012		9.0000%	N/A, még nem került fixálásra

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

AZ ÜGYLET IDŐTARTAM SORÁN A VÁLTOZÓ KAMATLÁBAK VONATKOZÁSÁBAN A KÖVETKEZŐ ÉRTÉKEK KERÜLTEK RÖGZÍTÉSRE

KAMATFIZETÉSI IDŐPONTOK	KAMATFIXING IDŐPONTOK	VÁLTOZÓ KAMATLÁB
5-Dec-2011	3-Dec-2011	
5-Mar-2012	3-Mar-2012	11.7000%
5-Jun-2012	3-Jun-2012	9.5000%
5-Sep-2012	3-Sep-2012	9.6700%
5-Dec-2012		7.9300%

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

A FIXÁLT KAMATLÁBAK ALAPJÁN AZ ÜGYLET SORÁN A KÖVEKEZŐ KIFIZETÉSEK VÁLTAK ESEDÉKESSÉ (A POSTERIORI).

Kamatfizetési időpontok	Kamatfixing időpontok	Fix kamatláb	Változó kamatláb	Fix kamat	Változó kamat	Nettó kamat
5-Dec-2011	3-Dec-2011					
5-Mar-2012	3-Mar-2012	9.0000%	11.7000%	225,000,000	292,500,000	(67,500,000)
5-Jun-2012	3-Jun-2012	9.0000%	9.5000%	230,000,000	242,777,778	(12,777,778)
5-Sep-2012	3-Sep-2012	9.0000%	9.6700%	230,000,000	247,122,222	(17,122,222)
5-Dec-2012		9.0000%	7.9300%	227,500,000	200,452,778	27,047,222

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

FELADAT 1/A: “A” Társaság esetében könyveljük a kamatswap ügylettel kapcsolatos tételeket a HAS beszámolóban, ha tudjuk a következőket:

- “A” a HAS beszámolóra vonatkozó számviteli politikája értelmében nem él a valós értéken történő értékelés lehetőségével
- “A” a kamatswap ügyletet a tevékenységéből eredő kamatkockázati kitétségek fedezetére köti, ugyanakkor fedezett tétel számviteli értelemben nem kerül azonosításra, az ügylet számviteli értelemben nem fedezeti (kereskedési) ügyletként kerül elszámolásra
- “A” éves beszámolójára vonatkozó üzleti év fordulónapja 2011. december 31., a mérlegkészítés időpontja 2012. március 31.

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

KÖNYVELÉSI TÉTELEK – 2011. DECEMBER 3.

1. Mérlegen kívüli tételek

A fix lábra vonatkozó cash flow a szerződés időtartamának egészére ismert, a változó kamatláb csak az első kamatperiódusra. A HAS értelmezésében a változó kamatlábra vonatkozó cash flowkat az ügyletre vonatkozó legutolsó ismert fixing alapján számítjuk.

A számításokat a következő táblázat tartalmazza (ld. következő oldal)

T 049. Biztos (jövőbeni) köt. ell.szla(HUF)

– K 04. Biztos (jövőbeni) kötelezettségek(HUF)

273.750.000

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

KÖNYVELÉSI TÉTELEK – 2011. DECEMBER 3.

Kamatfizetési időpontok	Kamatfixing időpontok	Fix kamatláb	Változó kamatláb	Fix kamat	Változó kamat	Nettó kamat
5-Dec-2011	3-Dec-2011					
5-Mar-2012	3-Mar-2012	9.0000%	11.7000%	225,000,000	292,500,000	(67,500,000)
5-Jun-2012	3-Jun-2012	9.0000%	11.7000%	230,000,000	299,000,000	(69,000,000)
5-Sep-2012	3-Sep-2012	9.0000%	11.7000%	230,000,000	299,000,000	(69,000,000)
5-Dec-2012		9.0000%	11.7000%	227,500,000	295,750,000	(68,250,000)
				912,500,000	1,186,250,000	(273,750,000)

Pénzügyi instrumentumok: Kamatwap ügyletek – Példák

KÖNYVELÉSI TÉTELEK – 2011. DECEMBER 31.

1 | Realizált kamatok

NINCS könyvelés (az első kamatcsere csak 2012 márciusában)

2 | Nem realizált, de mérlegkészítés időszakában rendezett kamatkülönbözet.

A 2012 márciusában esedékes cash flow összege a mérlegkészítés időszakára esik, ebből kifolyólag a 2011-es beszámolóban az arányos kamatérték szerepeltetendő.

T8. Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások

- K 4 Passzív időbeli elhatárolások

19.500.000

(Megjegyzés: kamatok bruttó elszámolása is megfelelő lehet)

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

MEGNEVEZÉS	
Kamatperiódus kezdete	5-Dec-2011
Kamatperiódus vége	5-Mar-2012
Fordulónapi eltelt napok száma	31-Dec-2011
Kamat összege (nettó)	(67,500,000)
Kamatperiódus napjainak száma	90
Fordulónapi eltelt napok száma	26
Elhatárolt kamat	(19,500,000)

$$19.500.000 \text{ HUF} = 67.500.000 \text{ HUF} / 90 \text{ nap} * 26 \text{ nap}$$

Pénzügyi instrumentumok: Kamatwap ügyletek – Példák

KÖNYVELÉSI TÉTELEK – 2011. DECEMBER 31.

3 | 0-s Számlaosztály tételei

NINCS könyvelés

Megjegyzés: a szerződés értelmében az első kamatcsere csak 2012 márciusában fog megtörténni, ennek megfelelően az esedékes cash flow-k köre nem változik. (Bár a BUBOR-ra vonatkozó fixingek azóta piaci értékeiben változás történt, a HAS szerint 'pontbecslés' értelmében a mérleg alatt elszámolt tételek összegét nem kell változtatni.)

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

KÖNYVELÉSI TÉTELEK – 2012. MÁRCIUS 5.

1 | Realizált kamatok

T 8. Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások

- K 3. Pénzeszközök(HUF)

67.500.000

T 4.Passzív időbeli elhatárolások

- K 8. Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások

19.500.000

Pénzügyi instrumentumok: Kamatwap ügyletek – Példák

KÖNYVELÉSI TÉTELEK – 2012. MÁRCIUS 5.

2 | Mérlegen kívüli tételek

T 04. Biztos (jövőbeni) kötelezettségek(HUF)

– K 049. Biztos (jövőbeni) köt. ell.szla(HUF)

273.750.000

T 049. Biztos (jövőbeni) köt. ell.szla(HUF)

– K 04. Biztos (jövőbeni) kötelezettségek(HUF)

38.194.444

(Ld. következő oldal)

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

KÖNYVELÉSI TÉTELEK – 2012. MÁRCIUS 5.

Kamatfizetési időpontok	Kamatfixing időpontok	Fix kamatláb	Változó kamatláb	Fix kamat	Változó kamat	Nettó kamat
5-Dec-2011	3-Dec-201					
5-Mar-2012	3-Mar-2012					
5-Jun-2012	3-Jun-2012	9.0000%	9.5000%	230,000,000	242,777,778	(12,777,778)
5-Sep-2012	3-Sep-2012	9.0000%	9.5000%	230,000,000	242,777,778	(12,777,778)
5-Dec-2012		9.0000%	9.5000%	227,500,000	240,138,889	(12,638,889)
				687,500,000	725,694,444	(38,194,444)

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

KÖNYVELÉSI TÉTELEK – 2012. JÚNIUS 5.

1 | Realizált kamatok

T 8. Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások
- K 3. Pénzeszközök(HUF)

12.777.778

2 | Mérlegen kívüli tételek

T 04. Biztos (jövőbeni) kötelezettségek(HUF)
– K 049. Biztos (jövőbeni) köt. ell.szla(HUF)

38.194.444

T 049. Biztos (jövőbeni) köt. ell.szla(HUF)
– K 04. Biztos (jövőbeni) kötelezettségek(HUF)

34.058.333

(Ld. következő oldal)

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

KÖNYVELÉSI TÉTELEK – 2012. JÚNIUS 5.

Kamatfizetési időpontok	Kamatfixing időpontok	Fix kamatláb	Változó kamatláb	Fix kamat	Változó kamat	Nettó kamat
5-Dec-2011	3-Dec-2011					
5-Mar-2012	3-Mar-2012					
5-Jun-2012	3-Jun-2012					
5-Sep-2012	3-Sep-2012	9.0000%	9.6700%	230,000,000	247,122,222	(17,122,222)
5-Dec-2012		9.0000%	9.6700%	227,500,000	244,436,111	(16,936,111)
				457,500,000	491,558,333	34,058,333)

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

KÖNYVELÉSI TÉTELEK – 2012. SZEPTEMBER 5.

1 | Realizált kamatok

T 8. Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások
- K 3. Pénzeszközök(HUF)

17.122.222

2 | Mérlegen kívüli tételek

T 04. Biztos (jövőbeni) kötelezettségek(HUF)
– K 049. Biztos (jövőbeni) köt. ell.szla(HUF)

34.058.333

T 03. Biztos (jövőbeni) követelések(HUF)
– K 039. Biztos (jövőbeni) köv. ell.szla(HUF)

27.047.222

(Ld. következő oldal)

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

KÖNYVELÉSI TÉTELEK – 2012. SZEPTEMBER 5.

Kamatfizetési időpontok	Kamatfixing időpontok	Fix kamatláb	Változó kamatláb	Fix kamat	Változó kamat	Nettó kamat
5-Dec-2011	3-Dec-2011					
5-Mar-2012	3-Mar-2012					
5-Jun-2012	3-Jun-2012					
5-Sep-2012	3-Sep-2012					
5-Dec-2012		9.0000%	7.9300%	227,500,000	200,452,778	27,047,222
				227,500,000	200,452,778	27,047,222

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

KÖNYVELÉSI TÉTELEK – 2012. DECEMBER 5. (ZÁRÁS)

1 | **Realizált kamatok**

T 3. Pénzeszközök(HUF)

- K 9. Kapott kamatok és kamatjellegű bevételek

27.047.222

2 | **Mérlegen kívüli tételek**

T 039. Biztos (jövőbeni) köv. ell.szla(HUF)

– K 03. Biztos (jövőbeni) követelések(HUF)

27.047.222

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

FELADAT 1/B: “A” esetében könyveljük a kamatswap ügylettel kapcsolatos tételeket a HAS beszámolóban, ha tudjuk a következőket:

- “A” a HAS beszámolóra vonatkozó számviteli politikája értelmében nem él a valós értéken történő értékelés lehetőségével
- **“A” a kamatswap ügyletet egy az állampapír portfoliójában lévő változó kamatozású értékpapír (ld. köv. oldal) cash-flow kockázati kitettségeinek fedezetére (a fedezeti kapcsolat megfelelően dokumentált, a fedezeti hatékonyság elemzésre került, vagyis a fedezeti elszámolás alapfeltételei adottak)**
- “A” éves beszámolójára vonatkozó üzleti év fordulónapja 2011. december 31., a mérlegkészítés időpontja **2012. január 31.**

Pénzügyi instrumentumok

Kamatwap ügyletek – Példák

MEGOLDÁS: VÁLTOZÁSOK ÖSSZEFOGLALÁS

MEGNEVEZÉS

Kibocsátás napja	5-Dec-2007
Lejárat	5-Dec-2012
Névleges összeg	10,000,000,000
Kamatozás módja	Változó
Referenciakamat	BUBOR3HO
Kamatfelár	0.00%
Kamatkonvenció	360 nap
Kamatfizetés gyakorisága	Negyedévente

Kamatfizetési időpontok	Kamatfixing időpontok	Változó kamatláb	Változó kamat
5-Dec-2011	3-Dec-2011		
5-Mar-2012	3-Mar-2012	11.7000%	292,500,000
5-Jun-2012	3-Jun-2012	9.5000%	242,777,778
5-Sep-2012	3-Sep-2012	9.6700%	247,122,222
5-Dec-2012		7.9300%	200,452,778

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

MEGOLDÁS: Változások az 1/A esethez képest

- A legfőbb változás az eredményben való elszámolást illetően jelenik meg: a kamatswapon elszámolt kamat minden elszámolást illetően az értékpapíron elszámolt **kamatbevétel szintjét korigálja** (adott esetben tehát nem ráfordítás, hanem bevételt csökkentő tétel)
- A mérlegkészítés időpontjának változása nem implicál változást, elhatárolást el kell számolni a kamatswapon.
- Mérleg alatti tételek elszámolása nem változik.

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

FELADAT 2/A: “A” esetében könyveljük a kamatswap ügylettel kapcsolatos tételeket, amennyiben tudjuk azt, hogy a

- “A” a HAS beszámolóra vonatkozó számviteli politikája értelmében **él a valós értéken történő értékelés lehetőségével.**
- “A” a kamatswap ügyletet a tevékenységéből eredő kamatkockázati kitétségek fedezetére köti, ugyanakkor fedezett tétel számviteli értelemben nem kerül azonosításra, az ügylet számviteli értelemben nem fedezeti (kereskedési) ügyletként kerül elszámolásra
- “A” éves beszámolójára vonatkozó üzleti év fordulónapja 2011. december 31., a mérlegkészítés időpontja 2012. március 31.

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

MEGOLDÁS: 2/A

- A megoldás egyezik az 1/A feladatban látottakkal, ugyanakkor kiegészül az értékelés időpontjában a valós értéken történő értékelés értékelési különbözeteinek felvételével
- Tekintettel arra, hogy a fordulónapi értékelés esetében az adott kamatperiódus után kapott/fizetendő kamat arányos része már szerepel, mint elhatárolással szembeni eredmény, ezt már nem szabad figyelembe venni a valós értékben (halmozódás !)

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

SEGÉDLET A FORDULÓNAPI VALÓS ÉRTÉK MEGHATÁROZÁSÁHOZ:

Kamatfizetési időpontok	Kamatfixing időpontok	Fix kamatláb	Változó kamatláb (FW hozam)	Fix kamat	Változó kamat	Nettó kamat
5-Dec-2011	3-Dec-2011					
5-Mar-2012	3-Mar-2012	9.0000%	11.7000%	225,000,000	292,500,000	(67,500,000)
5-Jun-2012	3-Jun-2012	9.0000%	9.7000%	230,000,000	247,888,889	(17,888,889)
5-Sep-2012	3-Sep-2012	9.0000%	9.6000%	230,000,000	245,333,333	(15,333,333)
5-Dec-2012		9.0000%	6.8000%	227,500,000	171,888,889	55,611,111
				912,500,000	957,611,111	(45,111,111)

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

SEGÉDLET A FORDULÓNAPI VALÓS ÉRTÉK MEGHATÁROZÁSÁHOZ:

- Változó kamatláb (FW) hozam: ez az oszlop a becsült forward hozamokat tartalmazza, kivétel a legelső érték (az értékelés időpontjában ez már ismert)
- A nettó cash-flowk összege önmagában még nem mutat valós értéket, hiszen a **diszkontálási hatást** nem tükrözi

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

Kamatfizetési időpontok	Nettó kamat	Elvárt hozam	Diszkontfaktor	Diszkontált érték
5-Dec-2011				
5-Mar-2012	(67,500,000)	8.0000%	0.985977213	(66,553,462)
5-Jun-2012	(17,888,889)	7.5000%	0.968523002	(17,325,800)
5-Sep-2012	(15,333,333)	6.0000%	0.960307298	(14,724,712)
5-Dec-2012	55,611,111	5.0000%	0.955033824	53,110,492
			Bruttó valós érték	(45,493,482)
			Elhatárolás	(19,500,000)
			Nettó valós érték	(25,993,482)

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

SEGÉDLET A FORDULÓNAPI VALÓS ÉRTÉK MEGHATÁROZÁSÁHOZ:

- Az elvárt hozam az adott kamatswap ügyletekre alkalmazható hozamgörbe megfelelő lejáratra adott értékei
- Diszkontfaktor meghatározás: értelemszerűen a lejárat, illetve az arra vonatkozó elvárt hozam függvényében
- Fontos: diszkontált összegből az eredményben már elszámolt kamatelhatárolást le kell vonni (!)

Pénzügyi instrumentumok: Kamatwap ügyletek – Példák

KÖNYVELÉSI TÉTEL 2011. DECEMBER 31.-ÉN:

T 8. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai

- K 4. Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete

25,993,482

Az összeg a következő értékelések alkalmával, illetve az ügylet lejáratakor módosításra, illetve megszüntetésre kerül.

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

FELADAT 2/B: “A” esetében könyveljük a kamatswap ügylettel kapcsolatos tételeket, amennyiben tudjuk azt, hogy a

- “A” a HAS beszámolóra vonatkozó számviteli politikája értelmében él a valós értéken történő értékelés lehetőségével.
- **“A” a kamatswap ügyletet egy az állampapír portfoliójában lévő változó kamatozású értékpapír cash-flow kockázati kitettségeinek fedezetére (a fedezeti kapcsolat megfelelően dokumentált, a fedezeti hatékonyság elemzésre került, vagyis a fedezeti elszámolás alapfeltételei adottak)**
- “A” éves beszámolójára vonatkozó üzleti év fordulónapja 2011. december 31., a mérlegkészítés időpontja **2012. január 31.**

Pénzügyi instrumentumok:

Kamatwap ügyletek – Példák

MEGOLDÁS 2/B.

- Cash flow fedezeti célú kamatswap ügylet
- Valós értékelés értékelési különbözete a tőkében kerül elszámolásra (valós értékelés értékelési tartalékia)
- Eredményben való elszámolás a kamatok realizációjakor

Függelék II. - Gyakorlat

Értékpapírok – valós érték meghatározása

Értékpapírok – Valós érték meghatározása

IFRS-HAS összehasonlítás

TÉMA	IFRS	HAS
Aktív piac fogalma	Definiált jegyzett árakat azonnal és rendszeresen be lehet szerezni - az árak a szokásos piaci feltételek alapján végbemenő, rendszeres piaci tranzakciók során alakulnak ki	Nem definiált
Jegyzett ár (piaci érték) alapú valós értékelés	Piaci ár alapú valós értékelés esetén a piaci árak figyelembe vételének szabályai - pl. bid árak long pozíció esetén	Hierarchia alapján, viszont nem szabályozott a piaci ár alapján meghatározott valós érték (bid, offer, mid árak).
Értékelési modell használata	- Piaci résztvevők által szokásosan használt modellek - Elérhető piaci inputok maximális használata	Nem részletezett
Értékelési modellek inputjai	Szabályozott - pénz időértéke, - hitelkockázat - tőzsdei árfolyamok	Nem részletezett

Értékpapírok – Valós érték meghatározása

IFRS-HAS ÖSSZEHASONLÍTÁS (FOLYT.)

TÉMA	IFRS	HAS
Valós értékre vonatkozó közzétételek	IFRS 7 - valós érték hierarchia szintek	Nem szabályozott
Értékesíthető értékpapírok valós értéke	Fordulónapra (beszámolási időszak végére) vonatkozó valós érték adatok	Mérlegkészítéskor ismert valós
Bekerülési érték	FVTPL kategória: Valós érték Egyéb kategóriák: Valós érték + tranzakciós költségek	Kereskedési célú, AFS: Valós érték Egyéb kategóriák: könyv szerinti érték (nincs kiigazítás a valós érték és a vételár különbözetére vonatkozóan, ld. pl. HTM)

Értékpapírok – Valós érték meghatározása

ÉRTÉKPAPÍROK VALÓS ÉRTÉKE – PÉLDÁK

01/ Mennyi a 2013/E államkötvény valós értéke 2012.
december 31-én?

02/ Mennyi az FHB Jelzálogbank Nyrt. által nyilvánosan
kibocsátott FJ13NF01 jelzáloglevél valós értéke 2011.
december 31-én?

Értékpapírok – Valós érték meghatározása

ÉRTÉKPAPÍROK VALÓS ÉRTÉKE – PÉLDÁK

03/ Mennyi a valós értéke 2012. december 31-én annak a likvid piaccal nem rendelkező konszolidációs államkötvénynek, melyekre fordulónapon a következő információkat tudjuk:

- Névérték 10,000
- Aktuális kamatláb 9.61%
- Felhalmozott kamat 0.51%
- Utolsó kamatfizetés napja 2012.12.12.
- Benchmark kötvények hozama 11.771%
- Lejárat 2015.12.12.

Értékpapírok – Valós érték meghatározása

MEGOLDÁS

1 | 2013/E ÁLLAMKÖTVÉNY

Forrás: <http://www.akk.hu>

- **Alapinformációk**

- Állampapírok → Állampapír alapadatok

- **Piaci információk** → Másodpiaci információk → Legjobb eladási és vételi árfolyamok → Szűrés a dátum alapján

- ISIN: HU0000402466

- Név: A131024E09 (MÁK 2013/E)

- Vételi árfolyam: 101.2762; eladási árfolyam: 101.5902

Értékpapírok – Valós érték meghatározása

1 | 2013/E ÁLLAMKÖTVÉNY (FOLYT.)

AKK Zrt. - Windows Internet Explorer provided by Deloitte Central Europe

http://www.akk.hu/object.98fc9e70-5bb5-4a39-804e-8e6fe708680d.ivy

AKK Zrt.

MAGYAR ÁLLAMPAPÍR

Az ÁKK Zrt. | Állampapírok | Lakossági állampapírok | Piaci információk | Elemzések, statisztikák | DK Zrt. közzétételei

2011.03.17., csütörtök

Piaci információk > Másodpiaci információk > Legjobb eladási és vételi árfolyamok

Legjobb árfolyam adatok

- 1. Aktuális
- 2. Napi lebontás

Legjobb eladási és vételi árfolyamok

- Kelereforgalom
- Tőzsdeforgalom

További információk

- Újdonságok
- Médiaközlések
- Forgalmazás
- Kapcsolatok
- Állampapír vásárlással kapcsolatos információk
- Belépés a Webkincstárba
- Hasznos linkek
- Állampapír kalkulátor

2. Dátum szűrés

Letöltés:

Dátum >= 2010-12-31 Dátum <= 2011-12-31 LISTÁZÁS

Táblázatnézet

Dátum	Értéknap	Értékpapír	ISIN Kód	Lejárat	Vételi Árfolyam (%)	Vételi Hozam (%)	Cég	Eladási Árfolyam (%)	Eladási Hozam (%)	Cég	Felhalm. Kamat (%)
2010.12.31	2011.01.04	D110406	HU0000517818	2011. 04. 06	98,5270	5,85	MKBBANK	98,5642	5,70	K&HBANK	0,00
2010.12.31	2011.01.04	A110422C08	HU0000402425	2011. 04. 22	100,0995	6,25	BNPPAR	100,2312	5,80	RBHU	4,75
2010.12.31	2011.01.04	D110601	HU0000517909	2011. 06. 01	97,6123	5,95	K&HBANK	97,6907	5,75	INGBANK	0,00
2010.12.31	2011.01.04	D110727	HU0000517974	2011. 07. 27	96,5531	6,30	CIBBANK	96,7118	6,00	CIBBANK	0,00
2010.12.31	2011.01.04	D110921	HU0000518055	2011. 09. 21	95,7803	6,10	MKBBANK	95,8798	5,95	UNICREDIT	0,00
2010.12.31	2011.01.04	A111012B06	HU0000402334	2011. 10. 12	99,6758	6,40	ERSTE	99,8589	6,15	OTPBANK	1,38
2010.12.31	2011.01.04	D111116	HU0000518147	2011. 11. 16	94,7834	6,27	MKBBANK	94,8387	6,20	INGBANK	0,00
2010.12.31	2011.01.04	A120612B06	HU0000402367	2012. 06. 12	100,0039	7,20	MKBBANK	100,2035	7,05	K&HBANK	4,09
2010.12.31	2011.01.04	A121024C07	HU0000402417	2012. 10. 24	97,9231	7,25	MKBBANK	98,1655	7,10	K&HBANK	1,18
2010.12.31	2011.01.04	A130212D02	HU0000402045	2013. 02. 12	98,6566	7,45	MKBBANK	98,8626	7,34	RBHU	6,02
2010.12.31	2011.01.04	A131024E09	HU0000402466	2013. 10. 24	99,8348	7,55	MKBBANK	100,0800	7,45	RBHU	1,47
2010.12.31	2011.01.04	A140212C03	HU0000402193	2014. 02. 12	94,0224	7,73	OTPBANK	94,0994	7,70	RBHU	4,91

Értékpapírok – Valós érték meghatározása

MEGOLDÁS

2 | FJ13NF01 JELZÁLOGLEVÉL VALÓS ÉRTÉKE

- **Alapinformációk**

<http://www.fhb.hu>

- Kibocsátás, lejárat, kamatfizetések/törlesztések, stb.

- **Piaci információk**

<http://www.magyarokepiac.hu>

- Kereskedési és elszámolási adatok > Dátum szűrés
- Tőzsdei záróár: 101,5050
- (Probléma: utolsó tőzsdenapi kereskedés dátuma: 2011.09.19.(!))

Értékpapírok – Valós érték meghatározása

2 | FJ13NF01 (FOLYT.)

FHB Bank - Társaság / Értékpapírok / Jelzáloglevél cash flow / FJ13NF01 - Windows Internet Explorer provided by Deloitte Centra

http://www.fhb.hu/tarsasag/ertekpapirok/jelzaloglevel_cash_flow/fj13nf01.fhb?uselang=hu

Általános információk • Sajtószoba • Karrier • Pénzügyi adatok • Értékpapírok • Kapcsolat

Társaság > Értékpapírok > Jelzáloglevél cash flow > **FJ13NF01**

FHB-kód: FJ13NF01
ISIN-kód: HU0000650288
Összes névérték: 2.444.460.000 Ft
Névérték: 10.000 Ft
Kibocsátás időpontja: 2002.09.11.
Lejárat: 2013.01.11.
Kamat (APR): 8,5 %
A kamatszámítás módja: actual/actual

Cash-flow 1 db 10.000 Ft-os névértékre vetítve

IDŐPONT	TŐKE	KAMAT	ÖSSZESEN
2003.01.11.	0	284	284
2004.01.11.	0	850	850
2005.01.11.	0	850	850
2006.01.11.	0	850	850
2007.01.11.	0	850	850
2008.01.11.	0	850	850
2009.01.11.	0	850	850
2010.01.11.	0	850	850
2011.01.11.	0	850	850
2012.01.11.	0	850	850
2013.01.11.	10.000	850	10.850

Jelen jelzáloglevél felhalmozott kamata a fenti táblázatban feltüntetett kamatfizetési napokon nulla. A másodpiaci forgalmazás során ezeken a napokon jelen jelzáloglevél nulla forint felhalmozott kamattal forog.

FHB TeleBank 06 40 344 344

KAPCSOLATOK >>>

Kérdezze szakértőnket!
Termékeinkkel kapcsolatos kérdéseire személyre szabottan válaszolunk!
Tovább >

Bankfiókjaink Válasszon várost!

FHB
Életjáradék Zrt.
IDŐSKORI PROGRAM

FHB
Ingatlan Zrt.
AZ INGATLANSZAKÉRTŐ

Hírek
2011-03-11 - Bejelentés
2011-03-11 - Egyéb tájékoztatás
2011-03-10 - Tájékoztató forgalmazási szünnapról!

Közlemények > Hírek > Archiv >

Szavazás

Internet | Protected Mode: On

Start

Folio Views - [Inter...]
IAS 39 Pénzügyi ins...
2000. évi C. tv a s...
Document2 - Micros...
FHB Bank - Társa...
Jogszabályok - tör...
Jogszabályok - törvén...
AuditSystem/2 Docum...
Miskolci Egyetem Prez...
1.1. Az IFRS szabályr...
MSZSZ IFRS eltérések...
Penzügyi E-K besorol...
Inbox - Microsoft Outl...
FW: Issue lista - Mess...
FW: OTP Presentation...
MSZSZ IFRS valós ért...
2 Reminders
FW: OIN MEMO - NAV...

Windows Commander 5...

94%
18:48
Thursday
03/17/2011

Értékpapírok – Valós érték meghatározása

2 | FJ13NF01 (FOLYT.)

BÉT - Magyar Tőkepiac - Windows Internet Explorer provided by Deloitte Central Europe

http://www.magartokepiac.hu/bet?datum=2010-12-31

Kereskedési és elszámolási adatok: 2010. december 31.

Fontasabb kereskedési adatok			
Azonnali piac: 3 005 737 538 Ft		Származékos piac	
Részvénytársaságok	2 819 657 323 Ft	Határidős részvény- és pénzpiac	2 949 kontraktus
Részvények A kategória	2 766 335 758 Ft	Határidős deviza	1 900 kontraktus
Részvények B kategória	53 321 565 Ft	Határidős kamathozam	0 kontraktus
Kárpótlási jegy	0 Ft	Határidős részvény és index	1 049 kontraktus
Befektetési jegyek	0 Ft	Opciók részvény- és pénzpiac	0 kontraktus
Investment certifikátok	0 Ft	Opciók deviza	0 kontraktus
Turbo certifikátok	0 Ft	Opciók részvény és index	0 kontraktus
Hitelepítványok	186 080 215 Ft		
Államkötvények	175 842 200 Ft	Árupiac	
	0 Ft	Határidős gabonapiac	0 kontraktus
	179 000 Ft	Határidős gabona	0 kontraktus
		Opciók gabonapiac	0 kontraktus
		Opciók gabona	0 kontraktus

Jelzáloglevelek ✖ nyit

Tőzsdenapi forgalom
Üzletkötések

2010. 03. 17. - 2011. 03. 17.
Price HUF
280
275
270
265
12
máj. júl. szept. nov. jan. márc.
2010 | 2011
Forrás: Reuters

Indexek						
Név	Napi érték		Változás		(Pont)	(%)
	Nyitó	Záró	Minimum	Maximum		
BUX	21 302,96	21 327,07	21 296,64	21 443,70	30,61	0,1437
BUMIX	1 922,00	1 929,42	1 918,66	1 929,42	11,49	0,5991
CETOP20						

Forrás: Budapesti Értéktőzsde Zrt., Központi Elszámolóház és Értéktár (Budapest) Zrt.
Az adatok tájékoztató jellegűek, az esetleges eltérésekért felelősséget nem vállalunk.

A BÉT azonnali piac fontosabb adatai

BUX	22 280,31	▲ (+379,92; +1,73%)	03.17. 17:05
BUMIX	1 870,65	▲ (+8,97; +0,48%)	03.17. 17:05
EGIS	19 005	▲ (+110; +0,58%)	03.17. 17:06
FHB	982	▲ (+6; +0,61%)	03.17. 17:05
MOL	23 500	▲ (+800; +3,52%)	03.17. 17:06
MTELEKOM	564	▼ (-1; -0,18%)	03.17. 17:07
OTP	5 421	▲ (+121; +2,28%)	03.17. 17:08
RABA	799	▲ (+14; +1,78%)	03.17. 17:05
RICHTER	36 300	▼ (-350; -0,95%)	03.17. 17:09
SYNERGON	460	▲ (+9; +2%)	03.17. 17:08

Ha a mai napon még nem volt üzletkötés, akkor az aktuális árfolyam helyett az utolsó záróárat jelenítjük meg.
Késleltetett adatok. Forrás: Reuters.

Start | Folio Views - [Inter... | IAS 39 Pénzügyi ins... | 2000. évi C. tv. a s... | Document2 - Micros... | BÉT - Magyar Tő... | Jogszabályok - tör... | EN

Jogszabályok - törvén... | AuditSystem/2 Docum... | Miskolci Egyetem Prez... | 1.1. Az IFRS szabályr... | MSZSZ IFRS eltérések... | Penzugyi E-K besorol... | 94% | 19:00 Thursday 03/17/2011

Inbox - Microsoft Outl... | FW: Issue lista - Mess... | FW: OTP Presentation... | MSZSZ IFRS valós ért... | 2 Reminders | FW: OIN MEMO - NAV...

Értékpapírok – Valós érték meghatározása

3 | KONSZOLIDÁCIÓS ÁLLAMKÖTVÉNY

- Mivel nincs likvid piac, ezért a valós érték a piaci árfolyam, illetve az ajánlati árfolyamok alapján nem határozható meg.
- A valós értéket az általános értékelési eljárások szerint kell meghatározni.

Értékpapírok – Valós érték meghatározása

3 | KONSZOLIDÁCIÓS ÁLLAMKÖTVÉNY (FOLYT.)

- Értékeléshez szükséges információk összefoglalása:
- Névérték 10,000
- Aktuális kamatláb 9.61%
- Felhalmozott kamat 0.51%
- Benchmark kötvények hozama 11.771%
- Utolsó kamatfizetés napja 2012.12.12

Értékpapírok – Valós érték meghatározása

3 | KONSZOLIDÁCIÓS ÁLLAMKÖTVÉNY (FOLYT.)

- 2013.06.12.-ei kamat cash-flow: $10.000 * 9.61\% / 365 \text{ nap} * 182 \text{ nap} = 482$
- Az értékelés szempontjából a változó kamatozású kötvényt úgy tekintjük, mintha az a következő kamatfizetéskor lejárna, mert a kamatfizetés napján az értéke 100%. A bruttó valós érték tartalmazza azonban a december 31-ig felhalmozott kamatot is (A felhalmozott kamat számítása a következő: $9.61\%/360 \text{ nap} * 19 \text{ nap} = 0.51\%$).

DÁTUM	CASH-FLOW	NAPOK SZÁMA	ELVÁRT HOZAM	DISZKONT FAKTOR	DCF
12-Jun-2013	482	163	11.77100%	0.95123	458
12-Jun-2013	10,000	163	11.77100%	0.95123	9,512
				Bruttó valós érték	9,971
				Felhalmozott kamat	51
				Nettó valós érték	9,920

Értékpapírok – Valós érték meghatározása

- 1 | Az alkalmazandó valós érték:
- 2 | Bruttó valós érték : 99.71%
- 3 | Felhalmozott kamat 0.51%
- 4 | Nettó valós érték : 99.20 %.

A Deloitte név az Egyesült Királyságban "company limited by guarantee" formában alapított Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL”) társaságra, tagvállalatainak hálózatára és kapcsolt vállalkozásaira utal. A DTTL és valamennyi tagvállalata önálló, egymástól elkülönülő jogi személy. A DTTL (vagy „Deloitte Global”) nem nyújt szolgáltatásokat ügyfelek számára. A DTTL és tagvállalatai jogi struktúrájának részletes bemutatását a következő link alatt találja: www.deloitte.hu/magunkrol.

Magyarországon a szolgáltatásokat a Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. (Deloitte Kft.), a Deloitte Üzletviteli és Vezetési Tanácsadó Zrt. (Deloitte Zrt.) és a Deloitte CRS Kft. nyújtja (melyek közös neve "Deloitte Magyarország"). Mindhárom társaság a Deloitte Central Europe Holdings Limited tagvállalata. A Deloitte Magyarország négy szakmai területen - könyvvizsgálat, tanácsadás, adó- és jogi valamint kockázati tanácsadási területeken - tölt be kiemelkedő szerepet az országban, és kínál szolgáltatásokat több mint 400 hazai és külföldi szakértője segítségével. (Ügyfeleinknek együttműködő ügyvédi irodánk, a Deloitte Legal Szarvas, Erdős és Társai Ügyvédi Iroda nyújtja a jogi tanácsadási szolgáltatásokat.)

A jelen dokumentum és a benne foglalt valamennyi információ a Deloitte Magyarország társaságaitól származik és célja, hogy bizonyos témakör(ök)ben általános információkkal szolgáljon, de nem tárgyalja az adott témakör(öke)t annak teljességében. A jelen dokumentumban megadott információk nem minősülnek számviteli, adóügyi, jogi, befektetési, tanácsadási illetve egyéb szakmai szolgáltatásnak. Ezek az információk nem képezhetik ügyfeleink üzleti döntéseinek kizárólagos alapját. Ügyfeleinket arra kérjük, hogy pénzügyeiket vagy üzletvitelüket befolyásoló bármely döntésük meghozatala, vagy a döntésnek megfelelő magatartás tanúsítása előtt kérjék képzett szakmai tanácsadóink véleményét.

Jelen anyagok és a bennük foglalt információk tájékoztató jellegűek és esetlegesen hibákat is tartalmaznak, amelyekért a Deloitte Magyarország sem kifejezetten, sem hallgatólagosan nem vállal felelősséget, és amelyek nem minősülnek a Deloitte Magyarország állásfoglalásának. Az előzőek érintése nélkül a Deloitte Magyarország nem garantálja az anyagoknak és / vagy a bennük foglalt információknak a hibamentességét, továbbá a teljesítés vagy a minőség valamennyi egyedi kritériumának való megfelelést sem. A Deloitte Magyarország cégei nem felelnek a szolgáltatásaik piacképességére, vagy adott célra való alkalmassága, jogtisztasága, versenyképessége, biztonsága és pontosságá vonatkozásában.

Ügyfelünk a jelen anyagot és a benne foglalt információkat a saját felelősségére használja, és teljes mértékben felelősséget vállal a jelen dokumentum és a benne foglalt információk használatából eredő következményekért, esetleges veszteségekért. A Deloitte Magyarország cégei nem vonhatók felelősségre jelen dokumentum, vagy a benne foglalt információk felhasználásával kapcsolatosan felmerülő közvetlen, közvetett, járulékos, következményes, büntető jellegű vagy bármilyen egyéb kárért, valamint egyéb veszteségért sem, legyen az szerződéses, jogszabály szerinti vagy magánjogi (például gondatlanságból fakadó).

A fent írtaktól eltérően amennyiben az információk és az anyagok kifejezetten az Ügyfél és a Deloitte Magyarország között létrejött szerződés végleges teljesítéseként kerülnek átadásra, a Deloitte Magyarország felelősséget vállal azért, hogy a szolgáltatásnyújtás és - amennyiben van - az elkészült termék szerződésszerű. A Deloitte Magyarország rögzíti, hogy az anyagok és az információk kizárólag a szerződésben meghatározott személyek / szervezetek számára készülnek és célokra alkalmasak. A Deloitte Magyarország minden felelősséget kizár az Ügyfél által rendelkezésre bocsátott dokumentumokból, anyagokból, információkból és adatokból fakadó vagy azokkal összefüggő károk vonatkozásában. Minden itt nem szabályozott kérdésre a vonatkozó szerződés irányadó.

Ha a fenti rendelkezések bármelyike bármilyen okból nem érvényesíthető, a többi rendelkezés továbbra is hatályban marad és alkalmazandó.